

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

BAKALÁŘSKÉ

KOMBINOVANÉ STUDIUM

2014–2015

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Pavel Ďurčo

Zajištění osob a věcí pro účely trestního řízení

Praha 2015

Vedoucí bakalářské práce:

JUDr. Tereza Jonáková

JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE

BACHELOR

COMBINED (PART TIME) STUDIES

2014-2015

BACHELOR THESIS

Pavel Ďurčo

Ensuring people and things for the purpose of prosecution

Prague 2015

The Bachelor Thesis Work Supervisor:

JUDr. Tereza Jonáková

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpal, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použitých zdrojů.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne

Pavel Ďurčo

Poděkování

Chtěl bych poděkovat vedoucímu práce JUDr. Tereze Jonákové za vedení této bakalářské práce.

Anotace

Bakalářská práce je koncipována především na aplikaci trestního řádu v praxi, zejména co se týče omezení osobní svobody člověka, který se dopouští porušení chráněného zájmu trestního zákona a dále institutu zajišťovacího, co se týče zajištění hodnot a věcí, které jsou důležité pro trestní řízení, a to z hlediska důkazních prostředků nebo z hlediska uhrazení škody způsobené následkem trestného činu. Tato bakalářská práce se zabývá trestním řízením a povinnostmi orgánů činných v trestním řízení (OČTR) vyplývající dle platných právních norem.

Klíčová slova

Listina základních práv a svobod, nález Nejvyššího soudu, orgán činný v trestním řízení, ohledání místa činu, Policie České republiky, trestní řád, trestní zákon, Ústava ČR.

Annotation

The primary aim of this bachelor thesis is the explanation of the criminal law in the practice with the main focus on the institute of the restriction of personal liberties of the suspect, according to the necessary legal requirements. Other aim of this thesis is to clarify to each reader, that every citizen must comply the laws and The Constitution of the Czech Republic and must tolerate instructions of the czech police – mainly citizens obligation to cooperate with police on request. However, it is necessary for each citizen to know, that this obligation do not affect his rights stated in Charter Of Fundamental Rights and Freedoms, because the above stated restriction of personal liberties is according the law.

The second part of this thesis is focused on the processes of seizing of assets for purposes of criminal proceedings. Main focus is on the process of seizing of the assets during the property examination, crime scene investigation, or other private property detention.

Keywords

Finding The Supreme Court, Charter of Fundamental Rights and Freedoms, Constitution Czech republic, crime scene investigation, criminal justice, Criminal law- Legal Standard, Criminal procedure – Legal Standard, Police Czech republic

ÚVOD.....	8
1 HISTORIE – OMEZENÍ OSOBNÍ SVOBODY ČLOVĚKA.....	10
1.1 Historický postup /vývoj institutu zadržení, zatčení	10
1.2 Historie - umístění osob zatčených /káznice, věznice/.....	11
2 TRESTNÍ ŘÍZENÍ - SOUČASNOST - INSTITUT ZADRŽENÍ, ZATČENÍ, PŘEDVEDENÍ, PŘEDVOLÁNÍ.....	14
2.1 Umístění osob do policejních cel, vazba, VTOS - věznice	22
2.2 Pátrání po hledaných osobách.....	28
2.3 Způsob omezení osobní svobody hledané osoby	33
3 ZAJIŠTĚNÍ VĚCÍ PRO ÚČELY TŘ - JAKO DŮKAZNÍ PROSTŘEDEK	35
3.1 Vydání, odnětí věci, vrácení věci.....	36
3.2 Domovní prohlídka a prohlídka jiných nebytových prostor	40
3.3 Ohledání místa činu (OMČ)	42
3.4 Zajištění peněžitých prostředků	45
3.5 Hospodářská kriminalita	45
4 PROPADNUTÍ VĚCI A ÚŘAD ZASTUPOVÁNÍ STÁTU VE VĚCECH MAJETKOVÝCH	51
ZÁVĚR	53
SEZNAM ZKRATEK	57
SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ	58
SEZNAM PŘÍLOH.....	59

ÚVOD

Téma bakalářské práce „Zajištění osob a věcí pro účely trestního řízení“ jsem si zvolil, protože jsem zaměstnán ve služebním poměru jako kriminalista (operativa) u Policie České republiky (dále jen „PČR“), kde službu vykonávám již 10 let a tedy se setkávám s aplikací trestního zákona a trestního řádu téměř každý den v mé policejní praxi. Během mé praxe jsem se pohyboval u služby pořádkové, cizinecké a kriminální policie, kde jsem se často setkal s trestním řízením.

V současné době jsem zařazen jako vrchní inspektor Služby kriminální policie a vyšetřování na Krajském ředitelství Praha I. V uvedené bakalářské práci využiji poznatků z mých praktických zkušeností a rovněž teoretických znalostí v oblasti trestního zákona a trestního řádu, závazných pokynů policejního prezidenta PČR.

V první části mé práce se budu zabývat všemi instituty omezování osobní svobody člověka pro účely trestního řízení, což je jeden z nejdůležitějších a nejvýznamnějších institutů oprávnění policejního orgánu PČR a zásahu do osobních práv a svobod člověka, který je přesně vymezen právními normami a je v souladu s Listinou základních práv a svobod (dále jen „LZPS“). Ve své podstatě institut zadržení, zatčení, předvolání, předvedení je nezbytně nutný pro docílení účasti osoby svědka, podezřelého, obviněného či obžalovaného, aby se řádně účastnila Trestního řízení (dále jen „TŘ“) a byla přítomna nezbytných procesních úkonů a zároveň, aby bylo TŘ vedeno co nejprůhledněji a nebylo pochyb o tom, že je vedeno v souladu s platnými právními normami a tedy z těchto důvodů je nutná účast výše uvedených osob a pokud to není možné v řádném termínu jejich účast na TŘ docílit, tak je možné využít omezujících institutů omezení osobní svobody člověka na dobu nezbytně nutnou, která je taxativně vymezena zákonem. Po osobách, jež je nutné omezit na osobní svobodě, je zpravidla vyhlášeno v informačních systémech IS PČR celostátní pátrání a právě pátrání po hledaných osobách je jednou z nejdůležitějších činností policie, která vyplývá ze zákona o PČR č. 273/2008 Sb. V této fázi bude rovněž popsán způsob doby ukončení omezení osobní svobody člověka a případně další kroky proč a za jakých podmínek může omezení na svobodě pokračovat z důvodu splnění podmínek pro umístění dotčené osoby do vazby apod.

V druhé části bakalářské práce budu rozebírat zajištění věcí pro účely trestního řízení, a to z hlediska zajištění stop při ohledání místa činu nebo při domovní prohlídce a rovněž zajištění finanční hotovosti nebo věci, která byla prokazatelně získána trestným činem a může sloužit k uhrazení vzniklé škody způsobené protiprávním jednáním nebo k vrácení odcizené věci původnímu majiteli. V této části bude popsán přesný postup Orgánů činných v trestním řízení (dále jen „OČTŘ“) při zajišťování věcí pro účely TŘ.

V obou částech této práce budu vycházet zejména ze Zákona č. 141/1961 Sb. – Trestní řád a z. č. 40/2009 Sb. – trestní zákoník a z dalších odborných knižních publikací či veřejných publikací a dále ze své dlouholeté praxe u policie ČR.

Hlavním cílem práce jsem si určil osvětlit odbornému i nezasvěcenému občanu postup policejního orgánu při plnění výše uvedených institutů, a že tedy tyto formy jsou podloženy právními předpisy a policejní orgán (OČTŘ) je povinen v rámci svých služebních povinností konat a docílit tak účast osoby, která se vyhýbá účasti na trestním řízení, nebo se z jakéhokoliv důvodu nedostavuje k nezbytným procesním úkonům TŘ. Dalším cílem je občanům osvětlit to, že zajišťování věcí pro účely tr. řízení je rovněž jedním nejdůležitějších institutů, který může sloužit v rámci zajištění věcných stop k dalšímu objasnění důležitých skutečností pro zjištění pachatele trestného činu a dále při zajištění věcí pocházející z trestné činnosti může věc sloužit ke snížení vzniklé škody následkem spáchaného trestného činu, nebo může být vrácena původnímu majiteli.

1 HISTORIE – OMEZENÍ OSOBNÍ SVOBODY ČLOVĚKA

Omezení osobní svobody člověka je jeden z nejdůležitějších zásahů (zejména z výkonu státní moci) do lidských osobních práv a svobod člověka, proto tento institut má svůj historický vývoj. Již v minulosti byla různá tzv. zákonná opatření omezující osobní svobodu, která se podobala dnešnímu ustanovení dle článku 8 LZPS. Dříve tento omezující institut za doby Říše Rakousko-Uherské vycházel ze zákona: Základní zákon státní o občanských právech občanů ze dne 21. 12. 1867. Jednalo se tak o první právní zakotvení tohoto institutu do právního řádu na našem území. V dalším vývoji bych mohl tak pokračovat, kdy již za první republiky Čech a Slovenska navazovali další právní úpravy týkající se článku 8 LZPS, a to konkrétně § 107 Ústavní listiny z roku 1920 a další formální úprava z roku 1948. Další symbolickou změnu v tomto institutu s sebou přinesl až rok 1960, kdy se jednalo o úpravu Ústavy Československé socialistické republiky, kde byla osobní svoboda z hlediska systematiky dána do pozadí. Mohl bych v dílčích právních úpravách pokračovat, ale nás se momentálně týká poslední novela/úprava a doposud platné znění LZPS a Ústavy ČR, což je z roku 1993, kdy vznikla samostatná ČR.

1.1 HISTORICKÝ POSTUP /VÝVOJ INSTITUTU ZADRŽENÍ, ZATČENÍ

Ještě je nutno dodat k tomuto historickému vývoji, že za dob Rakouska-Uherska o zatčení rozhodoval tzv. říšský tribunál, sněm (obdoba dnešního soudu) a vykonatelnost zatčení realizovalo četnictvo nebo legionáři, což je obdoba dnešní policie nebo armády. Za doby socialismu neboli komunismu (mezi roky 1948 – 1988) v ČSSR o omezení osobní svobody rozhodoval policejní orgán neboli státní bezpečnost, prokurátor, soud, což byly hlavní součásti státní moci. Samozřejmě systém a právní zastoupení bylo velice obdobné jako je v dnešní době, takže jsou zde využívány všechny druhy omezení člověka na svobodě v souladu s trestním řádem, z.č. 141/1961

Sb. Jedná se tedy o institut zatčení, zadržení, předvedení, předvolání, a v padesátých letech se ještě využíval institut zajištění osoby pro účely trestního řízení, a to dle právní poválečné úpravy Zákona č. 87/1950 Sb., kdy podnět k tomuto omezení na svobodě schvaloval vyšetřující prokurátor. Samozřejmě z historického hlediska bych mohl rozebrat uvedené instituty více do hloubky, ale to není účelem této práce, nýbrž účelem je se zabývat omezujícími instituty, jak jsou využitelné v dnešní době a také za jakých oprávněných podmínek jsou státní mocí vykonatelné¹.

1.2 HISTORIE - UMÍSTĚNÍ OSOB ZATČENÝCH /KÁZNICE, VĚZNICE/

Káznice, což je obdoba dnešní lehčí věznice, která na území ČR vznikla roku 1770, a to v dnešním městě Brno. Do káznic se umísťovaly osoby za lehčí trestné činy, u nichž byl předpoklad sociální nápravy. Do káznic se v historii umísťovali osoby stejného pohlaví, ale zajímavostí je, že se do tohoto nápravného objektu umísťovali osoby odsouzené, a to osoby dospělé společně s mladistvými.

Dále se osoby umísťovaly do tzv. žaláře, šatlavy, věznice, ale nejhorší možný deport odsouzených osob za spáchaný úmyslný trestný čin nebo z politických důvodů či rozhodnutím za doby diktátorského režimu do r. 1945 byl (typy historických věznic):

pracovní tábor – využití bylo zejména v období totalitních diktátorských režimů na českém území do r. 1945. Na základě rozsudku byly odsouzené osoby deportovány např. do uhelných dolů a byly zde nuceny vykonávat těžké horní a důlní práce. Odsouzené osoby zde byly omezovány na osobní svobodě a mnohdy se stalo, že z důvodu těžkého přetížení organismu a vlivem zdravotního stavu zemřely. V diktátorských režimech do pracovních táborů byli umísťováni především političtí vězni.

1 Čl. 8,12 Listiny základních práv a svobod.

vyhnanství – jinak řečeno exil, znamená, že lidé, kteří se v důsledku režimu dostali do vypovězení, vyhnanství, ztratili občanství, nebo museli v rámci svého přesvědčení pro jiné politické názory nebo víru v náboženství svou vlast opustit, a to především ze strachu o svůj život. V tehdejší Československu za doby diktátorského režimu vznikla skupina lidí, která se nazývala Československý předválečný exil. Tito lidé často, pokud to bylo možné, emigrovali do jiných států.

vězeňská loď (galeje) - využití těchto lodí bylo zejména v 15., 16. a 17. století, a to v období válek. Na tyto lodě byli vysláni vězni, kteří byli nuceni k těm nejdřsnějším pracím na lodi, např. byli přikováni řetězy a museli veslovat dle příkazů lodníka nebo kapitána (dle rytmu bubeníka) a tím dávali do pohybu loď, která byla cca 25-60 m dlouhá a cca 1,5-4 m široká. Na této lodi vlivem maximálního přetížení a nelidských podmínek docházelo často k velké úmrtnosti vězňů.

koncentrační tábor - mezi rokem 1933 -1945 - jinak řečeno lágr, zde byli umístováni lidé i bez řádného soudu. Ve své podstatě zde byli bezdůvodně zajati. Využití lágrů bylo především v diktátorském režimu za doby diktátora Adolfa Hitlera, který zde nechal umístit miliony lidí a spousta lidí zde byla v podstatě deportována na smrt nebo předurčena ke krutému nelidskému zacházení. Koncentračním táborům se také jinak říkalo tábory vyhlazovací. První koncentrační tábor za doby A. Hitlera vznikl v německém městě Dachau 22. 3. 1933, kam byli deportováni lidé zejména pro odlišné politické názory, židé, homosexuálové. Těmto osobám se říkalo tzv. nepřátelé státu. Do koncentračního tábora v Dachau bylo umístěno až 20 000 lidí, ale často byl kapacitně přepřlňován. Na českém území byl postaven také koncentrační tábor, který se nachází v obci Terezín, kam bylo deportováno až 5000 lidí. Tento objekt je postaven cihlovou zástavbou a jeho raritou je, že má spousta únikových chodeb a úkrytů, které byly určeny pro dozorce nebo členy „SS“. Co se týče jednoho z nejznámějších koncentračních táborů v Evropě, tak se chci zmínit o táboru na území Polska v obci Osvětim (název lágru byl stejný dle obce Osvětim). Zde bylo umístěno až 20000 osob (vězňů), které byly především v roce 1942 hromadně vyvražďovány. Velkou část umístěných lidí zde tvořili židé.

hladomorna - jejich využití se traduje již od 11. a 12. století v souvislosti s hradním panstvím. Hladomorny původně měly úplně jiný účel. Jednalo se o hluboké jámy, které sloužily jako násypky pro obilí a další jiné zemědělské produkty. Na území ČR je historicky zadokumentována hladomorna na hradě Křivoklát, kam se umísťovali provinilci za své jednání, které bylo v rozporu s tehdejší dobou. Tito provinilci zpravidla neměli řádný soud a byli do hladomorny umístěni na základě rozhodnutí panského hodnostáře. V hladomorně provinilci byli až do maximálního vyčerpání nebo až do své smrti².

2 Internetový zdroj <http://www.wikipedia.org/wiki/hladomorna>

2 TRESTNÍ ŘÍZENÍ - SOUČASNOST - INSTITUT ZADRŽENÍ, ZATČENÍ, PŘEDVEDENÍ, PŘEDVOLÁNÍ

Trestní řízení, jinak řečeno také tzv. procesní řízení vyplývá dle právní normy ze Zákona č. 141/1961 Sb. (Trestní řád) vč., novelizací. Trestní řízení se především zaobírá předmětem určitého skutku, rozhodnutím o něm a výkonu tohoto rozhodnutí. V trestním řízení mají být tak objasněny příčiny, které vedly k trestné činnosti. O potrestání obžalovaného vždy rozhoduje příslušný soud.

Předmětem trestního řízení se rozumí:

- zjistit, zda se skutek skutečně stal a zda skutek má znaky porušení chráněného zájmu trestního zákona
- zjistit, zda se jedná o přešupek nebo tr. čin (tzn. správně skutek posoudit dle práva hmotného)
- zjistit pachatele protiprávního jednání
- uložit a vykonat trest nebo sankci pachateli
- rozhodnout o ochranných opatřeních a vykonat je
- učinit rozhodnutí o tzv. odklonech (tj. podmíněné zastavení trestního stíhání §307 TR a narovnání § 309 TR),
- rozhodnout o nároku poškozeného na náhradu škody způsobené trestným činem

Procesní úkony zajišťující omezení osobní svobody člověka pro účely trestního řízení:

Proto, aby trestní řízení mohlo fungovat, je potřeba za určitých podmínek pro jeho účely zajistit osoby a věci, jež jsou pro tr. řízení důležité a dále zajištěné osoby a věci mohou napomoci k objasnění dalších důležitých skutečností, které mohou rozkrýt další trestnou činnost, avšak je nutné brát na zřetel, že omezení osoby na svobodě je

garantován LZPS, proto je nutné vycházet dle přesně vymezených zákonných podmínek v souladu s trestním řádem (z.č. 141/1961 Sb.)³.

Druhy omezení:

- a) předvolání dle ust. §90 tr.ř.
- b) předvolání dle ust. §158/7 tr.ř.
- c) předvedení dle ust. §158/7 tr.ř.
- d) zadržení ust. §75
- e) zadržení ust. §76/1 tr.ř.
- f) příkaz k zadržení ust. §76a) tr.ř.
- g) příkaz k zatčení ust. §69/3 tr.ř.
- h) příkaz k dodání do výkonu trestu odnětí svobody ust. §321/3 tr.ř.
- i) důvody vazby ust. §67 tr.ř.
- j) tzv. vyhošťovací vazba ust. §350c) tr.ř.⁴

Předvolání dle ust. 90 tr. řádu:

Je procesním úkonem TŘ, který zajišťuje orgánu trestnímu řízení přítomnost osoby svědka, obviněného, znalce nebo tlumočnicka k jinému procesnímu úkolu. V tomto procesním úkonu je nezbytně nutné výše zmíněnou osobu řádně vyzvat („předvolat“), aby se k požadovanému úkonu dostavila na určené místo k OČTŘ, v určeném čase a datu, kdy výzva musí být zaslána buď obsílkou cestou České pošty, datovou schránkou,

3 Čl. 4 Ústavy České republiky

4 Růžička, M. – Zezulová, J. Zadržení a vazba v českém trestním procesu. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, r.2004, s.233

ústním předvoláním. Dále výzva k předvolání musí obsahovat řádné poučení v souladu s trestním řádem a rovněž tak, poučení o možnostech uložení pořádkové pokuty do výše 50 000,- Kč dle ust. §66 tr.ř. v případě, že se vyzvaná osoba v řádném termínu a včas bez dostatečné omluvy nedostaví k požadovanému úkonu.⁵

Předvolání (výzva) dle ust. §158/7 tr. řádu:

Tato výzva slouží k tomu, aby se osoba, jež se má dostavit k úkonům trestního řízení o tomto budoucím úkonu dostatečně včas a řádně dozvěděla. Výzva se může zaslat osobě v jakémkoliv postavení v tr. řízení, u které je nutná její účast k podání vysvětlení k souvisejícímu ust. §158/6 tr.ř.⁶

Citace ze zákona č. 141/1961 Sb.: „*Policejní orgán je oprávněn vyzvat osobu, aby se dostavila k podání vysvětlení ve stanovené době na určené místo; v řízení o zločinu je osoba povinná výzvě vyhovět ihned. Jestliže se osoba, která byla řádně vyzvána k podání vysvětlení, bez dostatečné omluvy nedostaví, může být předvedena. Na to a na jiné následky nedostavení (§ 66 tr. ř.) musí být taková osoba upozorněna*“.⁷

Předvedení dle ust. §158/7 tr.řádu:

Tohoto procesního úkonu se užije tehdy, jestliže se osoba, jež byla řádným způsobem vyzvána a byla s tímto úkonem řádně srozuměna, že se má dostavit k procesnímu úkonu, avšak se bez jakékoliv řádné omluvy nedostavila k podání vysvětlení nebo jinému důležitému úkonu v rámci trestního řízení⁸.

Podmínky pro vydání tzv. Příkazu předvedení dle ust. §158/7 tr.ř., který vydává OČTŘ (tj. policejní orgán) jsou:

5 § 90 odst. 1, 2 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů.

6 Čl. 8 odst. 1, 2 Listiny základních práv a svobod.

7 § 158 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů.

8 Čl. 8 odst. 1, 2 Listiny základních práv a svobod.

- doručení a seznámení s výzvou dle ust. §158/7 tr.ř. adresáta, po němž je požadováno v daném tr. řízení vysvětlení

- musí být řádně poučen o možnostech případných sankcí nebo omezení v případě, že se osoba nedostaví na výzvu

- v případě, že se vyzvaná osoba nedostaví, ačkoliv si řádně převzala výzvu §158/7 tr.ř. , tak musí policejní orgán o tomto sepsat úřední záznam

- provede se lustrace v IS PČR a v centrální evidenci vězňů

- policejní orgán provede prověrku v místě bydliště, kde by se měla vyzvaná osoba nacházet a sepíše o tomto úřední záznam

- pokud budou splněny všechny výše uvedené podmínky a vyzvaná osoba se přesto nedostavuje k OČTŘ, tak policejní vyšetřující orgán vydá tzv. PŘÍKAZ K PŘEDVEDENÍ a osobu zaeviduje do informačního systému - do evidence celostátně hledaných osob

- po vypátrání osoby budou s osobou provedeny jen ty úkony, které jsou nezbytné nutné a to zejména podání vysvětlení v daném trestním řízení nebo sejmutí stop z osoby a dále budou s osobou provedeny úkony zajišťující ověření jeho pravé totožnosti

- omezení osobní svobody člověka při předvedení, pokud nenastanou jiné závažné důvody nesmí být delší než 24 hodin od doby omezení na svobodě

- po těchto nezbytných úkonech pokud nenastanou důvody vazby dle ust. §67 tr.ř. bude osoba po výslechu ihned propuštěna na svobodu

Zadržení dle ust. §75 tr.ř. - obviněného policejním orgánem

- tento institut se využívá tehdy, jestliže je dán důvod vazby dle ust. §67 tr. řádu a v tomto případě policejní orgán může zadržet obviněného, přičemž je povinen o zadržení vyrozumět neprodleně státního zástupce a předat mu opis protokolu o zadržení a další materiál, který státní zástupce bude potřebovat, což je z toho důvodu, aby mohl

popřípadě státní zástupce podat návrh podnětu ke vzetí osoby zadržené do vazby,⁹ o čemž by následně rozhodl příslušný soud, ale tyto úkony musejí být provedeny OČTŘ ve lhůtě do 48 hodin od omezení osobní svobody obviněného¹⁰.

Příklad z praxe: Na policejní orgán PČR se dostaví na základě výzvy dle ust. §158/7 tr.ř. pan jménem Jan Novák, který je v postavení v daném trestním řízení jako podezřelý ze spáchání tr. činu (přečinu) krádeže prosté, kdy škoda činila cca. 75 000,- Kč a je tedy po něm požadováno na útvaru PČR podání vysvětlení dle ust. §158/6 tr.ř., z něhož jsou zjištěny tak závažné skutečnosti, že není pochyb o tom, že skutek mohl spáchat Jan Novák a dále dalším šetřením, zejména lustracemi v IS PČR a opisem rejstříku trestů je zřejmé, že výše uvedené protiprávní jednání se opakuje (recidivista) a toho času jmenovaný Novák nevede řádný život, nemá stálé zaměstnání a nemá stabilní pobyt a je zde předpoklad, že se bude skrývat či vyhýbat se trestnímu řízení nebo ovlivňovat případné svědky je v tomto případě důvodné proti osobě Jan Novák zahájit úkony trestního stíhání dle §160/1 tr.ř. a následně na základě zjištěných skutečností mu je předáno usnesení o sdělení obvinění dle ust. §160/1 tr.ř. a potom po převzetí těchto písemností, (tj. usnesení o sdělení obvinění pana Nováka) je policejní orgán oprávněn výše jmenovaného zadržet dle ust. §75 tr. řádu ihned na útvaru PČR a dále postupovat dle uvedeného ustanovení §75 tr.ř., to znamená sepsat tzv. Protokol o zadržení osoby, dále vyrozumět státního zástupce, sepsat o vyrozumění úřední záznam¹¹.

Zadržení osoby podezřelé policejním orgánem dle ust. §76/1 tr.ř.:

- tento institut omezení svobody člověka je jeden nejvíce užívaný v rámci tr. řízení policejním orgánem

- policejní orgán může v rámci svých pravomocí zadržet osobu podezřelou ze spáchání trestného činu, proti níž ještě nebylo zahájené trestní stíhání dle ust. §160 tr.ř..

9 § 75, §76 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů

10 Růžička, M. – Zezulová, J. Zadržení a vazba v české trestním procesu. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, r. 2004, s 265

11 Císařová, D. – Fenyk, J. Trestní právo procesní. 4. aktualizované a přepracované vydání. Praha : Linde Praha, a.s., 2006, s. 240.

a to do doby od omezení na svobodě lhůty 48 hodin. K samotnému zadržení je potřeba předchozího souhlasu státního zástupce, ale pokud věc nesnese odkladu a souhlasu nelze předem dosáhnout, tak se od souhlasu upouští a policejní orgán může osobu zadržet ihned, ale pouze za předpokladu, že bude osoba podezřelá (pachatele) přistižena přímo u spáchání trestného činu nebo bezprostředně po něm, zejména tehdy pokud osoba pachatele by se dala na útěk.

- zadržení je tedy možné za situací, že se jedná o osobu A) podezřelou, B) splní podmínky „VAZBY“, C) jde o naléhavý případ (spáchaného protiprávního jednání)

Pojem v tr. řízení - osoba podezřelá: podstatné je, že z právního hlediska trestní řízení pojem osoba podezřelá nezná, ale z praxe se dá uvést, že i přesto je tento pojem velice hojně používán a to zejména ve spisových materiálech OČTŘ. Tedy dle odborného výkladu známých profesorů, který publikují odborná skripta a knihy, osoba podezřelá je: citace „*pojem osoby podezřelé ze spáchání trestného činu v § 76 odst. 1, 3 až 6 tr. řádu je možno vymezit tak, že prověřováním podle § 158 tr. řádu zjištěné a odůvodněné skutečnosti nasvědčují tomu, že byl spáchán trestný čin, a zároveň je dostatečně odůvodněn závěr, že jej spáchala určitá osoba, vůči níž však z důvodu neodkladnosti nebylo možno zahájit trestní stíhání*“

Příkaz k zadržení § 76a) tr.ř.:

- využívá se opět pouze tehdy, jsou-li dány důvody vazby a nelze-li osobě podezřelé ze spáchání trestného činu doručit usnesení o zahájení trestního stíhání a takovou osobu nelze předvolat, předvést nebo bez odkladu zadržet. Příkaz k zadržení dle ust. §76a) vydává příslušný soud na podnět (návrh) státního zástupce. Jedná se o nejnovější druh zadržení po poslední novelizaci trestního řádu.

Příkaz k zatčení § 69/3 tr.ř.:

- zatčení realizuje policejní orgán a to pouze na základě tzv. Příkazu k zatčení osoby, který vydá příslušný soud (předseda senátu - soudce) a jsou-li zde splněny opět důvody vazby a obviněného nelze předvolat nebo jinak předvést nebo zadržet a zajistit jeho přítomnost u výslechu v řízení před soudem

- je-li to potřeba, jsou policejní orgány též povinny na podkladu příkazu k zatčení rovněž vypátrat pobyt osoby

Příkaz k dodání do výkonu trestu odnětí svobody § 321/3 tr.ř.:

- jinak řečeno v zákoně tr. řádu tzv. nařízení výkonu trestu

- jedná se tedy o rozhodnutí, který vydal příslušný soud (předseda senátu) podle něhož má odsouzený vykonat nepodmíněný trest odnětí svobody a rozhodnutí se stalo vykonatelné. Odsouzený se na podkladě výzvy umístění do VTOS se dostaví do příslušné věznice a nastoupí tam ve stanovené lhůtě. Odsouzený může být umístěn do VTOS na základě rozhodnutí předsedy senátu ihned, a to z důvodu, pokud by byl odsouzený pro společnost nebezpečný, atd. Odsouzený musí výzvy k nástupu do VTOS vyhovět a nastoupit do VTOS dle stanoveného termínu, protože v případě neuposlechnutí výzvy může být proti odsouzenému zahájeno další tr. stíhání pro přečin ve smyslu ust. §337 - Maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání.

Vyhošťovací vazba dle ust. § 350c) tr.ř.:

- do vyhošťovací vazby se umísťují osoby, které nemají trvalý pobyt na území ČR a nemají státní příslušnost ČR

- hrozí-li, že se bude odsouzený skrývat nebo jinak mařit výkon rozhodnutí vyhoštění může předseda senátu (soudce) rozhodnout o umístění osoby do tzv. vyhošťovací vazby, přičemž nebyla brána v úvahu záruka slibem nebo peněžitá záruka

- ve vyhošťovací vazbě může být osoby umístěna pouze do doby rozhodnutí o vykonatelnosti trestu vyhoštění a tedy cizinec musí na základě tohoto trestu vyhoštění opustit území ČR (vycestovat)

Vazba dle ust. §67 tr. ř.:

- je uplatňována je na základě splněných zákonných podmínek

- citace ze zákona „*Obviněný smí být vzat do vazby jen tehdy, jestliže z jeho jednání nebo dalších konkrétních skutečností vyplývá důvodná obava, že:*

A) útěková - uprchne nebo se bude skrývat, aby se tak trestnímu stíhání nebo trestu vyhnul, zejména nelze-li jeho totožnost hned zjistit, nemá-li stálé bydliště anebo hrozí-li mu vysoký trest

B) koluzní - že bude působit na dosud nevyslechnuté svědky nebo spoluobviněné nebo jinak mařit objasňování skutečností závažných pro trestní stíhání

C) pokračující - že bude opakovat trestnou činnost, pro niž je stíhán, dokoná trestný čin, o který se pokusil, nebo vykoná trestný čin, který připravoval nebo kterým hrozil a dosud zjištěné skutečnosti nasvědčují tomu, že skutek, pro který bylo zahájeno trestní stíhání, byl spáchán, má všechny znaky trestného činu, jsou zřejmé důvody k podezření, že tento trestný čin spáchal obviněný, a s ohledem na osobu obviněného, povahu a závažnost trestného činu, pro který je stíhán, nelze v době rozhodování účelu vazby dosáhnout jiným opatřením.“

- do vazby se zpravidla umísťují osoby recidivisté nebo osoby společnosti nebezpečné a osoby obviněné ze spáchání závažného zločinu

Výše uvedené instituty mají jedno společné oprávnění OČTŘ v trestním řízení a to, když je nutné osobu předvést, zadržet, zatknou, dodat do VTOS, za účelem tr. řízení je možné vstoupit do obydlí v souladu s ust. § 83c) tr. řádu, které je zjištěno prověřováním cestou policejního orgánu s podezřením (prověřování dle ust. §158 tr.ř.), že by se měla hledaná osoba nacházet na určitém místě, avšak tento vstup se nepovažuje za domovní prohlídku, proto při tomto vstupu do obydlí se OČTŘ chovají tak, že je nutné pouze splnit služební účel ke zjištění osoby, kterou je nutné omezit na osobní svobodě a zrealizovat s touto osobou další případné procesní úkony (př. výslech, převzetí písemností, dodat do VTOS, dodat k soudu, atd.).¹²

Další obecné pravidlo pro výše uvedené instituty platí, že osoby, které se nedostavují na výzvy OČTŘ k dostavení se k procesním úkonům a mají být omezeny na svobodě dle shora uvedených institutů trestního řízení, jsou zpravidla zadávány do

¹² Růžička, M. – Zezulová, J. Zadržení a vazba v české trestním procesu. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2004, s. 252.

informačních systémů PČR, evidence celostátně hledaných osob a následně tato evidence hledaných osob je zveřejněna na veřejných portálech MVČR (Ministerstva vnitra ČR). Samozřejmě, že tato evidence nesmí porušit Zákon č. 101/2000 Sb. - O ochraně osobních údajů.

2.1 UMÍSTĚNÍ OSOB DO POLICEJNÍCH CEL, VAZBA, VTOS - VĚZNICE

Policejní cely:

- upravuje zákon č. 273/2008 Sb. - zákon o policii ČR

- do policejní cely lze umístit osobu:

a) zajištěnou,

b) zadržanou,

c) zatčenou,

d) je-li potřeba osobu dodat do VTOS nebo zabezpečovací detence, ochranného léčení, nebo ochranné výchovy

f) předvedení dle ust. §63 nebo §65) z.č. 273/2008 Sb., nelze-li pro odpor osoby zajistit provedení úkonu uvedeného §63 nebo §65.¹³

OČTŘ tedy policejní orgán (zakročující policista) je povinen se před umístěním osoby do pol. cely přesvědčit, zda osoba u sebe nemá zbraň dle ust. §35 odst. 2) z.č. 273/2008 Sb. a případně u osoby zatčené, zadržené ve smyslu zahájeného trestního řízení, tak prohlídku na zbraň koná v souladu s Trestním řádem z.č. 141/1961 Sb.

13 zákon č. 273/2008 Sb., o Policii ČR

O tématu policejní cely bych mohl v této práci uvést obsáhlou kapitolu, ale mám-li se zaměřit na to, co je důležité v souvislosti pro potřeby trestního řízení, což jsem si stanovil tyto podmínky:

- pro účely trestního řízení se tedy jedná o osobu zadrženou (§ 75 - § 76 tr.ř.), zatčenou (§69 tr.ř.), dodání do VTOS (§321/3 tr.ř.)

- dále se do cely umísťují osoby stejného pohlaví

- musí být přesně zadokumentován čas omezení na svobodě osoby

- osoby, proti níž je vedeno společné trestní řízení nesmějí být v cele umístěny společně

- nesmí se překročit v zákoně stanovený čas pro omezení na svobodě, protože pokud by se měl tento čas překročit, tak v tomto případě musí být omezená osoba na svobodě propuštěna

- omezené osoby nesmějí být vystaveny nelidskému a hrubému zacházení, musí jim být poskytnuta strava nejpozději v časových intervalech do 6 hodin od omezení na svobodě (nyní nově dle novelizace v zákoně a dle interních předpisů, musí mít poskytnutá strava potvrzení nebo prohlášení o přítomnosti alergenů).

Všechna kritéria o umístění osob do pol. cel musí být přesně dodržována dle právních norem z.č. 273/2008 Sb. - Zákona o PČR.

Vazba:

Dle českého práva lze osobu omezenou na osobní svobodě umístit do vazby (“dále jen osobu, proti níž bylo zahájeno trestního stíhání dle ust. §160 tr.ř.“) jen v souladu s ust. §67 a,b, c) zákona č. 141/1961 Sb., a dále se souvisejícím ustanovením §68) Rozhodnutí o vazbě dle stejného zákona.

Výše v této práci jsem se zmínil, že v ČR máme tři druhy podmínek pro vzetí do vazby - vazbu tzv. útěkovou, koluzní, pokračující.

O rozhodnutí o umístění do vazby rozhoduje příslušný soud (předseda senátu „soudce“) a řídí se pravidly, které jsou stanoveny Trestním řádem:

„Citace ust. §68 tr.ř.“ :

(1) Vzít do vazby lze toliko osobu, proti níž bylo zahájeno trestní stíhání. Rozhodnutí o vazbě musí být odůvodněno též skutkovými okolnostmi. O vzetí do vazby rozhoduje soud a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce.

(2) Vzít do vazby nelze obviněného, který je stíhán pro úmyslný trestný čin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje dvě léta, nebo pro trestný čin spáchaný z nedbalosti, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje tři léta.

(3) Omezení uvedená v odstavci 2 se neužijí, jestliže obviněný

- uprchl nebo se skrýval

- opakovaně se nedostavil na předvolání a nepodařilo se jej předvést ani jinak zajistit jeho účast při úkonu trestního řízení

- je neznámé totožnosti a dostupnými prostředky se ji nepodařilo zjistit

- již působil na svědky nebo spoluobviněné nebo jinak mařil objasňování skutečností závažných pro trestní stíhání, nebo

- pokračoval v trestné činnosti, pro niž je stíhán“

S výše uvedeným ustanovením se zabýval také známý profesor, právník JUDr. Šámal, který uvedl ve svém komentáři k tomuto ust. §68 tr.ř., také podmínky, na které je zaměřen předseda senátu, který vydává tzv. Rozhodnutí o vazbě.

Podmínky pro rozhodnutí o umístění osoby do vazby jsou:

- jde o obviněného, tedy osobu, proti níž bylo zahájeno trestní stíhání (§ 160 tr.ř.)

- je tu některý z důvodů vazby (§ 67) a vazba není vyloučena ustanovením § 68 odst. 2, 3) tr.ř.

- vazba je v konkrétním případě adekvátním zajišťovacím opatřením (tato podmínka musí být po novele provedené Zákonem č. 265/2001 Sb. splněna nejen u mladistvého – viz § 46 odst. 1) ZSM, ale i u všech ostatních obviněných – srov. § 67)

- do vazby nelze umístit prezidenta republiky, neboť ho nelze trestně stíhat

Vazba trvá jen nezbytně dlouhou dobu a orgány činné v trestním řízení jsou povinni průběžně zkoumat, zda podmínky vazby trvají či nikoliv, a to vždy v intervalu do 3 měsíců. Po této lhůtě se musí lhůta prodlužovat na podnět státního zástupce, který podá podnět příslušnému soudu, anebo se musí osoba, pokud pominou důvody vazby, ihned bez průtahů propustit.

Vykonatelnost institutu vazba je v budově věznic (dále jen “věznice“) k tomuto určeno.¹⁴

Věznice a výkon trestu odnětí svobody (VTOS):

Výkon trestu odnětí svobody (jinak zkráceně trest odnětí svobody, zkr. VTOS) uděluje příslušný soud (předseda senátu - soudce -) na základě rozsudku a rozhodnutí o vzetí do VTOS či vazby, který stanoví dobu výkonu trestu (uložený trest za protiprávní jednání), přičemž je zde uvedeno, kde se nepodmíněný trest vykoná, což znamená, v jaké věznici bude obžalovaný (toho času vězeň) umístěn, což zpravidla bývá ve státní věznici ČR, která je spravována ministerstvem spravedlnosti. Ochranu a dozor objektu zde vykonává Vězeňská služba ČR. Výkon trestu lze nahradit tzv. domácím vězením nebo dalším alternativními tresty. Trest je institut, kdy se jedná o situaci, kdy je odsouzený velmi omezen na osobní svobodě.

Smysl udělení trestu odnětí svobody je zejména v tom, že má vést odsouzeného k nápravě, aby nebyl pro společnost nebezpečný, mohl se znovu začlenit do společnosti a vedl řádný život. Trest rovněž může mít smysl represivní, nápravný charakter, odstrašení, ochrana společnosti nebo obnovení narušeného řádu. (právního řádu/pořádku).

¹⁴ Šámal, P. In Šámal, P., Král, V., Baxa, S., Půry, F. Trestní řád-komentář. 1. díl. 4. doplněné a přepracované vydání. Praha: C. H. Beck, 2002, s. 356

Druhy trestů:

- klasické odnětí svobody - ukládá se nejvýše na 20 let
- výjimečný trest - na 20-30 let

Alternativní trest:

- domácí vězení
- obecně prospěšně práce
- propadnutí majetku
- peněžitý trest
- propadnutí věci nebo jiné majetkové majetku
- zákaz činnosti
- zákaz pobytu
- zákaz vstupu na sportovní a kulturní akce a jiné společenské akce
- ztráta čestných titulů nebo vyznamenání
- ztráta vojenské hodnosti
- vyhoštění (pouze pro cizince)

Kromě těchto trestů existuje tzv. trestní sankce, která spočívá v ochranném opatření. Dále jsou ostatní možné tresty např. ve výchově dítěte, v náboženství, ve sportu, ale tyto tresty neuděluje soud.

Věznice

Jinak řečeno z historie šatlava, káznice, žalář nebo nápravné výchovné zařízení. Věznice je zřízená zpravidla státní budova, která je určena pro odsouzené pro vykonání

nepodmíněného trestu odnětí svobody nebo vazby. Odsouzený je zde velmi omezen na osobní svobodě.

Věznice se dělí dle druhu ostrahy, kterou zřizuje Ministerstvo spravedlnosti v prostřednictví bezpečnostní ozbrojené složky Vězeňské služby ČR.

V dnešní době má věznice svoji hierarchii, myslím tím, že věznice má svůj management, kde na vrcholu je ředitel, který je ve služebním poměru ve funkci rada nebo vrchní rada zpravidla v hodnosti plukovníka, který musí mít absolvované vysokoškolské magisterské vzdělání.

Druhy věznic:

- s dohledem: zde vykonávají trest odnětí svobody odsouzení za spáchaný trestný čin z nedbalosti, kteří dosud nebyli ve výkonu trestu odnětí svobody pro úmyslný trestný čin. V tomto druhu věznic se vězni mohou pohybovat bez omezení a většinou pracují na určených pracovištích mimo objekt vězení, kdy dohled nad jejich činností provádí vychovatel, a to nejméně 1xkrát týdně. V mimopracovní dobu může ředitel věznice povolit vězni volný pohyb mimo věznici ve výjimečných případech, např. na společenské a kulturní vyžití či sportovní aktivitu nebo náboženské setkání při bohoslužbách.¹⁵

- s dozorem: slouží pro umístění odsouzených za nedbalostní trestné činy, kteří již byly v minulosti ve výkonu VTOS pro úmyslný trestný čin a dále odsouzení za úmyslný trestný čin, kde trest odnětí svobody nepřevyšuje 2 roky, a kteří dosud nebyli ve VTOS pro úmyslný trestný čin. Odsouzení se ve věznici pohybují pouze organizovaně pod dozorem dozorců Vězeňské služby ČR. Ředitel v tomto druhu věznice může výjimečně povolit volný pohyb vězni v prostorách věznice, ale to pouze za předpokladu, že toho vězeň nezneužije a dále zcela výjimečně za dobré chování a splnění svých pracovních povinností může ředitel povolit vězni volný pohyb mimo věznici. Vězeňská služba v tomto druhu věznice vykonává dohled nad vězni každou hodinu.

15 Internetový portál [http:// wikipedia.org/wiki/Vazba_\(pravo\)](http://wikipedia.org/wiki/Vazba_(pravo))

- s ostrahou: určené vězení pro odsouzené za úmyslný trestný čin, u kterých nejsou splněné podmínky pro zařazení do jiného typu věznice. V prostorách věznice se musí vězni pohybovat organizovaně pod dohledem pracovníka, dozorce Vězeňské služby ČR, který provádí dohled nad vězni každých 45 minut. Ředitel věznice může povolit pracovní činnost vězni mimo objekt věznice a dohled zde vykonává Vězeňská služba každých 45 minut.

- se zvýšenou ostrahou: slouží k umístění odsouzených za závažný zločin nebo nebezpečných recidivistů, kteří jsou pro společnost nebezpeční, nebo pro odsouzené k výjimečnému trestu. Vždy se tedy jedná o odsouzené za úmyslný trestný čin. Dále se do tohoto druhu věznice umísťují odsouzení, kteří v minulosti (v posledních pěti letech) z VTOS nebo vazby uprchli. V prostorách věznice je zakázán volný pohyb vězňů a jsou zakázané jakékoliv pracovní činnosti mimo objekt věznice. Odsouzení pracují ve výjimečných případech v objektu věznice pod dohledem dozorce Vězeňské služby ČR. Dohled nad vězni se vykonává po každých 35 minutách.¹⁶

Pro mladistvé je zřizován zvláštní druh věznic. V ČR je momentálně zřízeno cca. 36 věznic z toho je 10 vazebních. Dále je v ČR zřízeno tzv. zabezpečovací a detenční zařízení, které je v Brně.¹⁷

Příklady nejznámějších věznic v ČR: Mírov, Leopoldov, Pankrác a Ruzyně v Praze, Minkovice, Bory v Plzni, Valdice, Uherské Hradiště, vazební Litoměřice, atd.

2.2 PÁTRÁNÍ PO HLEDANÝCH OSOBÁCH

Postup při pátrání po celostátně hledaných upravuje Nařízení Ministerstva vnitra č. 13 ze dne 25. března 2002, kterým se upravuje postup při pátrání po osobách a věcech. Pátrání je jedním z nejdůležitějších úkolů Policie ČR, který rovněž vyplývá ze zákona č.

16 §52, §67, §68 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů.

17 Růžička, M. – Zezulová, J. Zadržení a vazba v české trestním procesu. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2004, s. 233.

273/2008 Sb. Pátrání po osobách a věcech a získávání informací k totožnosti organizují a řídí oddělení PČR, a to odbory obecné kriminality služby kriminální policie a vyšetřování, útvary policie s územně vymezenou působností, Odbor obecné kriminality Úřadu služby kriminální policie a vyšetřování Policejního prezídia ČR, ve vymezeném rozsahu Interpol odboru mezinárodní policejní spolupráce Policejního prezídia ČR a operační střediska PČR. Pro účely pátrání po osobách a věcech a pro získávání údajů totožnosti policie provozuje tzv. informační systém „PATROS“, které provozují oprávněné osoby. Informační systémy slouží k vyhledávání celostátně hledaných osob do evidence PATROS, odvolání (ukončení) celostátního pátrání, registr obyvatel slouží ke zjištění totožnosti, dále se s prostřednictvím informačního systému zadávají do databáze potřebné doplňující informace k pohřešované nebo hledané osobě, které mohou být získány i během pátrání po osobě. Do systému se zadávají kromě zjištěných dat ke konkrétní osobě, také data k osobě neznámé totožnosti, kosterním nálezům, části lidského těla. Celá databáze IS PČR je zpřístupněna jednotlivým složkám PČR dle povoleného oprávnění a systém je on-line po vnitřní síti PČR přes tzv. INTRANET.

Základní úkoly PČR při pátrání:

- přijímání oznámení o objektu pátrání a provádění prvotních a neodkladných úkonů
- o přijatém oznámení ihned pátrání po pohřešované osobě ihned informovat územně příslušný operační středisko PČR a v pracovní odbor kriminální policie (oddělení pátrání) obecné kriminality
- zpracuje se záznam o provedených úkonech a opatření, které uvedou kdy, kde a kým byly tyto úkony a opatření provedeny a s jakým výsledkem. Následně tyto informace budou bez průtahů předány odboru obecné kriminality a operačnímu středisku
- provádí se šetření k hledaným osobám a objektům (prověrky míst možného pobytu, pohybu hledaných osob)
- policisté při pátrání po hledaných osobách lustrují každou kontrolovanou osobu v IS PČR ke zjištění totožnosti a zda není v evidenci PATROS

- v případě jakéhokoliv poznatku ke hledané osobě je příslušný policista, který tuto informaci získal povinen bez průtahů informovat příslušný odbor obecné kriminality nebo složky PČR, která vyhlásila osobu do evidence PATROS.

- IS PČR se vedou a pravidelně aktualizují poznámky ke hledané nebo pohřešované osobě

- v případě pátrání po mimořádně nebezpečné osobě musí být tato informace zadána v poznámce v evidenci IS PČR - PATROS

- o vypátrání se informuje ihned bez odkladně operační středisko, příslušný útvar PČR, který osobu vyhlásil do evidence PATROS a odboru obecné kriminality. Informace o vypátrání osoby nebo věci se předávají písemně a to kopie úředního záznamu a žádosti o odvolání osoby z evidence celostátně hledaných osob

Objekty pátrání:

- a) po osobě za účelem zjištění jejího aktuálního pobytu pro účely trestního řízení
- b) po osobě, která nedostavila na řádné předvolání (výzvu) orgánem OČTŘ
- c) svědek, který se nedostavuje na výzvy OČTŘ
- d) obviněný, který se nedostavuje na řádnou výzvu, ačkoliv byl s tímto úkonem pro účely tr. řízení srozuměn, že se dostavit má
- e) osoba podezřelá, na niž byl vydán předchozí souhlas se zadržením dle ust. §76/1 tr.ř., který vydalo příslušné státní zastupitelství (“dále jen státní zástupce“)
- f) pohřešovaná osoba
- g) věci hledané nebo pocházející z trestné činnosti
- h) osoba, na niž byl vydán příkaz soudu k zatčení, evropský zatýkací rozkaz, mezinárodní zatýkací rozkaz, příkaz k zadržení, apod.

ch) odsouzený, který utekl výkonu trestu (vězení) nebo vazby či detenčního nebo ochranného a ústavního zařízení

k) voják ve výkonu služby, který se nevrátil k výkonu služby nebo nenastoupil k plnění vojenskému úkolu nebo se nevrátil z vycházky (dále jen „vojenský zběh“)

l) osoby neznámé totožnosti, kosterní nálezy, části těla, atd.¹⁸

Ve výše uvedené kapitole pod názvem Pátrání jsem uvedl několik základních pravidel, jak se postupuje a jaké jsou úkoly policie ČR při pátrání, ale co se týče tzv. rozšířeného pátrání po osobách a věcech, tak máme tzv. specializované pátrání, které se rovněž zabývá vyhledáváním osob a věcí, přičemž jejich podstata vychází dle výše uvedených norem, ale v tomto případě se jedná o pátrání, které je vyhlášené cestou mezinárodních spolupracích cizích států, kdy cizí státy si například vyžadují vyhledat osobu, u které je nutné zajistit její účast u soudního líčení v cizím státu nebo k převzetí důležitých písemností. V tomto případě se jedná o pátrání dle mezinárodní spolupráce dle čl. 98 SIS (NC SIRENE - Národní centrála cizinecké spolupráce pro správu dat a informací nebo cesty mezinárodní právní pomoci. **SIRENE** - je centrála, jež její hlavní myšlenkou je sjednotit Evropu nebo-li její členské státy v rámci Schengenu a tedy s prostřednictvím NC SIRENE mohl být evidován nebo dokumentován pohyb osob, věcí, zboží, služeb a kapitálu a získávání relevantních informací z kriminálně závadového prostředí. Samozřejmě tento sběr informací také slouží k rychlému přenosu dat mezi členskými státy a dále mezi složky bezpečnostních sborů a justičních orgánů. V rámci rychlého předání informací se např. může vytvořit zrychlený pátrací systém, pokud to okolnosti a situace vyžaduje. Všechny tyto uvedené úlohy NC SIRENE vychází a jsou zakotveny v úmluvě dle článku 92 až 108 - Schengenské mezinárodní úmluvy).

Dále existuje forma pátrání, která je vyhlášena cestou **INTERPOLU**, což je pátrání po nebezpečných zločincích, kdy toto pátrání je vyhlášeno mezinárodně v celosvětovém měřítku.

18 zákon č. 273/2008 Sb., o Policii ČR – úkoly Policie ČR

(Interpol - jedná se o největší policejní organizaci na světě mezi smluvními státy organizace Interpolu a zabezpečuje policejní spolupráci v kriminálně policejní oblasti. Je založena na spolupráci všech států při pronásledování a vyhledávání pachatelů trestných činů. V současné době je v organizaci Interpol smluvně zavázáno 190 členských států po celém světě. Organizace vznikla v r. 1923 ve Vídni a zde bylo její sídlo v meziválečném období, v současnosti je centrem Interpolu francouzské město Lion).

Dále existuje v rámci mezinárodní evropské spolupráce tzv. sběr informací, který zajišťuje organizace **EUROPOL**, kdy ve spolupráci s členskými státy a Interpolem je možno rovněž vyhlásit pátrání po osobách a věcech.

(Europol - jedná se organizaci patřící pod Evropskou unii, která se zabývá prevencí a potíráním trestné činnosti. Vznik byl sjednán 7.2.1992, ale fakticky svou činnost zahájila 3. 1. 1994. Zpočátku se Europol zabýval pouze závažnou formou trestné kriminality, ale o celkové činnosti Europolu můžeme hovořit v podstatě od r. 1999. Členy Europolu jsou státy Evropské unie, ale některé další země v rámci mezinárodní spolupráce mohou být přidružené. Organizace má sídlo v nizozemském Haagu.

Samozřejmě máme další formy pátrání např. tzv. přes hraniční pátrání (spolupráce), které spočívá v tzv. bilaterální spolupráci, což je forma spolupráce mezi smluvními stranami jednotlivých států, které mají společné hranice, kde je důležitou složkou především Služba cizinecké policie ČR.

Základní vybrané formy bilaterální spolupráce jsou:

- 1) vzájemné předávání informací, zkušeností, odborných literatur, či vybraných právních a interních aktů řízení
- 2) předávání zkušeností o nových formách jednotlivých trestných činností
- 3) předávání informací v rámci příhraniční spolupráce
- 4) včasné informování o mimořádných událostech či zvláštnostech nebo opatřeních či hrozbách

- 5) včasné informace o případném společném zásahu
- 6) vyhotovování společných situačních zpráv a zásahových plánů
- 7) předávání informací o přepravě nebezpečných látek
- 8) pravidelné ohlašovací povinnosti o nedovoleném překračování státních hranic nebo převaděčské činnosti
- 9) zřizovat společné hlídky a společně obsazené kontrolní skupiny
- 10) společné formy nasazení
- 11) společné pátrací akce, plánování společných programů prevence kriminalit

2.3 ZPŮSOB OMEZENÍ OSOBNÍ SVOBODY HLEDANÉ OSOBY

Postup OČTŘ (dále jen „PČR“) po vypátrání osoby:

- při vypátrání osoby, po níž bylo vyhlášeno celostátní pátrání, ke zjištění jejího aktuálního pobytu, se postupuje následovně: a) vytěžení osoby k pobytu, b) předá se této osobě řádná výzva (předvolání) k dostavení se k požadovanému procesnímu úkonu, c) osoba se neomezuje, d) odvolání osoby z evidence PATROS

- při vypátrání pohřešované osoby je postup následující: a) osoba se vyzve, aby dobrovolně následovala policisty na nejbližší útvar PČR, v jiném případě, pokud této výzvy osoba nevyhoví, bude zajištěna a předvedena na nejbližší útvar PČR, b) prostřednictvím PČR bude informován ten, kdo učinil oznámení o pohřešované osobě a v případě vypátrání osoby mladší 18 let bude informován zákonný zástupce osoby nebo Odbor sociální péče ochrany práv dětí a mládeže, c) odvolání z PATROS

- při vypátrání osob, na které jsou vydány instituty k omezení osobní svobody (příkaz k předvedení v rámci tr. řízení, příkaz nebo souhlas k zadržení osoby podezřelé nebo obviněné, příkaz k zatčení osoby, příkaz k dodání do VTOS, uprchlý vězeň nebo chovanec z výchovného nebo detenčního zařízení, atd.).

Postup je: a) vypátraná osoba se musí vždy podrobit výzvě PČR k její zajištění pro účely tr. řízení nebo soudní účely, či k dodání do VTOS, případně ochranného, ústavního, nebo detenčního zařízení,

b) při neuposlechnutí výzvy bude osoba zajištěna i za pomoci donucovacích prostředků za účelem splnění důležitého služebního úkonu (cíle), osoba na základě vydaných institutů (omezení osobní svobody), bude vždy dočasně omezena na svobodě, a to dle zákonných norem,

c) o všem bude sepsán úřední záznam a protokol o zadržení, zatčení, předvedení nebo zajištění osoby, c) informuje se příslušný vyhlášující orgán OČTŘ, který osobu vyhlásil do evidence PATROS, d) osoba se předává příslušnému orgánu PČR nebo ochrannému nebo výchovnému ústavu, detenčnímu zařízení, nebo nejbližší věznici, nebo na vyžádání soudu k příslušnému soudnímu líčení, případně se osobě předají potřebné písemnosti, e) pokud pomine důvod k omezení osoby na svobodě, musí být osoba ihned propuštěna

K výše uvedené kapitole bych mohl uvést mnohem více poznatků, ale nejedná se o téma této bakalářské práce a pouze jsem chtěl upozornit na to, že i tyto úkoly PČR jsou důležité v rámci trestního řízení a týkají se institutů omezení osobní svobody člověka.¹⁹

19 Jan Chmelík a kolektiv, vydavatelství Aleš Čeněk, Plzeň r. 2005, s. 494-525

3 ZAJIŠTĚNÍ VĚCÍ PRO ÚČELY TŘ - JAKO DŮKAZNÍ PROSTŘEDEK

Úkony směřující k zajištění osob a věcí pro účely trestního řízení jsou závažnými zásahy do práv a svobod občanů, zaručených Listinou základních práv a svobod (Hlavy II., odd. 1), a jsou přípustné jen tehdy:

1) jsou-li pro jejich výkon dány zákonné podmínky, čl. 8, 12, 13 - LZPS.

2) Obecně je možné rozdělit zajišťovací úkony na úkony sloužící k zajištění osob a úkony sloužící k zajištění věcí (a informací).

Za věc důležitou pro trestní řízení je nutno považovat:

a) Předměty, které lze považovat za věcné důkazy ve smyslu ustanovení § 112 odst. 1 tr. řádu,

b) listiny, které lze považovat za listinné důkazy ve smyslu ustanovení § 112 odst. 2 tr. řádu,

c) předměty, na něž by se mohl vztahovat trest propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty (§ 55 a násl. tr. zákona) nebo ochranné opatření zabrání věci nebo jiné majetkové hodnoty (§ 73 a násl. tr. zákona)

Dále pro splnění potřebného účelu pro trestní řízení, je nutné zajistit věci pro tento účel, zejména pokud použity jako důkazní prostředky nebo pro zajištění výkonu některých rozhodnutí. Ve většině případů jsou takové věci zabráný nebo dojde k jejich propadnutí.²⁰

20 Čl. 8, 12, 13 Listiny základních práv a svobod.

3.1 VYDÁNÍ, ODNĚTÍ VĚCI, VRÁCENÍ VĚCI

Vydání a odnětí věci důležité pro trestní řízení je vymezeno ustanoveními § 78 a 79 tr. řádu. Samotnému odnětí věci musí předcházet zákonná výzva k vydání věci dle ustanovení § 78 tr. řádu, kde je zakotvena povinnost každého předložit věc důležitou pro trestní řízení na výzvu orgánů činných v trestním řízení, případně tuto věc vydat. Držitel věci musí být poučen o následcích neuposlechnutí výzvy. Povinnost vydat věc se nevztahuje na věci (zejména listiny, ale i data), jejichž obsah se týká okolností, o kterých platí zákaz výslechu, ledaže došlo k zproštění povinnosti zachovat věc v tajnosti nebo k zproštění mlčenlivosti (§ 99 tr. řádu).

Věci potřebné pro účely tr. řízení orgány OČTŘ zajišťují zejména z toho důvodu, že dosavadním prověřováním v daném trestním řízení vyšli najevo takové důležité skutečnosti, že konkrétní zjištěné věci mohou pocházet z trestné činnosti nebo mohou být k trestné činnosti užívány.

Vydání věci dle ust. §78 tr.ř.:

Orgán činný v trestním řízení musí osobu jež je držitelem věci důležité pro trestní řízení řádně zákonným důvodem vyzvat k vydání věci. Tento institut je založen zpravidla na tom, že vyzvaná osoba bude dobrovolně spolupracovat a výzvy k vydání věci ihned bez zbytečných průtahů vyhoví. Výzva se může týkat buď předložení věci za účelem jejího ohledání, ztotožnění, nebo za účelem provedení jiného vyšetřovacího úkonu, aniž je třeba ji zajistit (výzva k předložení věci), a nebo vydání věci za účelem jejího zajištění (výzva k vydání věci).

Pokud nebyla věc dobrovolně vydána osobou, která ji má u sebe, může být na příkaz předsedy senátu a v přípravném řízení na příkaz státního zástupce či policejního orgánu odňata. Příkaz k odnětí věci je rozhodnutím sui generis a není proti němu přípustný opravný prostředek. K odnětí věci by měla být přibrána nezúčastněná osoba (tzv. extraneus – svědek úkonu). Přítomnost nezúčastněné osoby není obligatorní, ale je žádoucí. Od přítomnosti nezúčastněné osoby lze upustit jen ve výjimečných případech, kdy není možné její účast hned zajistit a pro naléhavost věci nelze úkon odložit.

Věcmi důležitými pro trestní řízení (také bývají nazývány „věci doličné“) jsou : a) listiny, které mohou být listinnými důkazy, b) předměty, které mohou být věcnými důkazy, c) věci, ohledně nichž by mohl být uložen trest propadnutí věci nebo ochranné opatření zabrání věci.

Odnětí věci dle ust. §79 tr.ř.:

Odnětí věci se užije v případech, kdy již byla vyzvána dotyčná osoba dle ust. §78 tr.ř. (k vydání věci), která má u sebe věc důležitou pro účely trestního řízení, avšak této výzvy neuposlechla a předmětnou věc nechce dobrovolně vydat. V tomto případě policejní orgán musí dotyčnou osobu poučít o následcích neuposlechnutí výzvy (§66 tr.ř.) a dále bude osoba poučena, že věc, která je důležitá pro trestní řízení bude dotyčné osobě odňata v souladu s ust. §79 tr.ř., a to ihned pokud věc nesnese odkladu i za pomoci násilí nebo za předběžného souhlasu státního zástupce a dále na podkladě tzv. Příkazu k odnětí věci.

S využitím z praxe se s tímto institutem můžeme setkat kdekoliv a kdykoliv v rámci trestního řízení a to např.: při silniční kontrole, při domovní prohlídce a prohlídce jiných prostor, při osobní prohlídce u osoby, při běžné kontroly osoby, atd.

„Citace ze zákona: ust. §79 tr.ř.“:

(1) Nebude-li věc důležitá pro trestní řízení na vyzvání vydána tím, kdo ji má u sebe, může mu být na příkaz předsedy senátu a v přípravném řízení na příkaz státního zástupce, nebo policejního orgánu odňata. Policejní orgán potřebuje k vydání takového příkazu předchozí souhlas státního zástupce.

(2) Nevykoná-li orgán, který příkaz k odnětí věci vydal, odnětí věci sám, provede je na podkladě příkazu policejní orgán.

*(3) Bez předchozího souhlasu uvedeného v odstavci 1 může být příkaz policejním orgánem vydán jen tehdy, jestliže nelze předchozího souhlasu dosáhnout a věc nesnese odkladu.*²¹

Vrácení věci dle ust. §80 tr.ř.:

Policejní orgán nebo-li OČTŘ je povinen zajištěnou věc vrátit, jakmile pominou důvody, že by věc měla být důležitá pro trestní řízení. Věc se vrací tomu, kdo ji vydal, nebo tomu komu byla odňata, pokud šetřením v trestním řízení nevyšli najevo jiné důležité skutečnosti, které by nasvědčovali tomu, že věc bude vrácena tomu, komu právem náleží a není pochyb o tom, že je majitelem věci a dále projeví o tuto věc zájem.

Věc vrací OČTŘ na základě usnesení o vrácení nebo vydání věci dle ust. §80 tr.ř. a to dle věty první nebo věty druhé. Věta první znamená, že se věc vrací tomu, kdo věc vydal. Věta druhá znamená, že je vydána to, komu právem náleží.²²

Příklad z praxe:

1) při silniční kontrole je hlídkou PČR zastaven a kontrolován řidič osobního mot. vozidla zn. Škoda, který se prokázal jménem Jan Novák (smyšleno), ale neměl u sebe doklady potřebné k provozu motorového vozidla. Uvedené vozidlo bylo hlídkou zastaveno z důvodu, že se svým vzhledem a markanty se podobalo vozidlu, jež bylo předchozího dne odcizeno v ulici Jateční 1 v Praze 7, majiteli Petru Soukupovi (smyšleno). Policisté po provedení nezbytných úkonů vyzvali osobu řidiče pana J. Nováka k vydání věci dle ust. §78 tr.ř. (vozidlo Škoda), jakožto věci důležité pro účely trestního řízení, načež řidič souhlasil. Dalším šetřením k vozidlu, a to zejména provedenou metalografickou expertizou (odborné vyjádřením dle ust. §105 tr.ř.) a lustracemi v IS PČR nebylo zjištěno, že věc pochází z trestné činnosti a proto policejní

21 Šámal, P. In Šámal, P., Král, V., Baxa, S., Půry, F. Trestní řád-komentář. 1. díl. 4. doplněné a přepracované vydání. Praha: C. H. Beck, 2002,

22 Jan Chmelík a kolektiv, vydavatelství Aleš Čeněk, Plzeň r. 2005, s. 155 - 157

orgán (OČTŘ) věc v tomto případě vrací tomu, kdo vozidlo vydal dle věty první ust. §80 tr.ř.

2) při silniční kontrole byl zastaven a kontrolován v rámci BESIP hlídkou PČR řidič osobního mot. vozidla Škoda, který se prokázal jménem (například) Jan Novák, který neměl u sebe potřebné doklady k provozu motorového vozidla, přičemž provedenou lustrací (VIN a SPZ) v IS MV ČR a PČR zakročující hlídka nabyla podezření, že předmětné vozidlo Škoda, který řídil pan Jan Novák pochází z trestné činnosti a bylo v minulosti odcizeno z ul. Jateční 1, Praha 7, kdy celá věc o odcizení vozidla byla řádně oznámena na zdejším MOP PČR Holešovice majitelem vozidla (smyšleno) Petr Soukup. V tomto případě zakročující hlídka po nezbytných úkonech vyzve osobu řidiče Jana Nováka k vydání věci dle ust. §78 tr.ř., který výzvy uposlechne a věc se následně po nezbytných identifikačních úkonech k vozidlu vydává dle věty druhé tomu, kdo má na tuto věc právní nárok (majiteli vozidla panu Petr Soukup) a není o tomto pochyb.

Usnesení o vrácení/vydání věci vydává OČTŘ a je proti tomuto usnesení přípustná stížnost ve lhůtě tří dnů od doručení usnesení a to buď cestou orgánem OČTŘ nebo cestou příslušného státního zastupitelství. V jiném případě se může dotyčná osoba, které se věc vrací nebo vydává této lhůty vzdát.

Pokud osoba, jež vydala věc dle ust. §78 tr.ř. pro účely tr. řízení nebo osoba, které byla věc odňata dle ust. §79 tr.ř. nebo osoba, která má na věc právní nárok následně opakovaně neprojeví o věc zájem a to i po výzvách OČTŘ, pak v tomto případě orgán OČTŘ vyhlásí na veřejnou nástěnku (příslušného soudu, úřadu, tabuli PČR, nebo internetový portál) tzv. vyhlášení popisu věci, a to po dobu 6-ti měsíců, s tím, že pokud se během této doby nikdo k vyhlášené věci nepřihlásí, tak věc propadá ve prospěch státu, kdy následně správu této věci přebírá Úřad zastupování státu ve věcech majetkových.²³

23 §78, §79, §80 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů.

3.2 DOMOVNÍ PROHLÍDKA A PROHLÍDKA JINÝCH NEBYTOVÝCH PROSTOR

Domovní prohlídka je jeden z možných úkonů v rámci trestního řízení a je možné ji vykonat OČTŘ pouze ze zákonných důvodů, které musí být striktně dodrženy. Jedná se tedy o zásah OČTŘ do nedotknutelnosti obydlí jež je uvedeno v článku 12 LZPS, ale pokud je třeba vstoupit do obydlí za účelem zajištění věcí a osob, které jsou důležité pro trestní řízení musí se OČTŘ držet zákonných ustanovení § 82 – 85 b) tr. řádu. Vykonat domovní prohlídku může OČTŘ pouze na podkladě tzv. Příkazu k domovní prohlídce a jiných prostor, který vydává předseda senátu (soudce) příslušného soudu na podnět státního zástupce. Realizace domovní prohlídky je konána policií ČR, která je oprávněna v rámci svých pravomocí překonat odpor nebo překážku tak, aby bylo splněno důležitého služebního úkolu nebo sledovaného cíle. Při domovní prohlídce musí být přibrána nezúčastněná zletilá osoba, avšak pokud věc nesnese odkladu nebo hrozí nebezpečí z prodlení či by mohl být ohrožen život a zdraví nezúčastněné osoby nebo dalších osob, tak se od přítomnosti této osoby v odůvodněných případech upouští.

Domovní prohlídka, která je vykonávána u advokáta má své specifikum a to, že k této prohlídce se nepřibírá nezúčastněná osoba, ale přibírá se zde člen ČAK (České advokátní komory) a to z důvodu, že při domovní prohlídce se mohou nalézt věci nebo spisový materiál, který podléhá určitému stupni utajení.²⁴

Prohlídka jiných prostor je obdobný úkon v rámci tr. řízení jako je domovní prohlídka a vychází z ust. § 83 a) tr. řádu, ale jedná se o prostory, kterými jsou například: objekty skladů, garáží, zahrádkářské chatky, zemědělských stavení a míst, která neslouží k bydlení. Dle posledního nálezu Ústavního soudu v Brně (pod sp. zn. PLÚS 3/9 ze dne 8.6.2010, 219/2010 Sb., N121/SbNU 49 k prohlídce jiných prostor a pozemků) může o prohlídce jiných prostor rozhodnout jen soud. Dosud tuto kompetenci měli státní zástupci, případně policie s předchozím souhlasem žalobce. Prohlídky

²⁴ §82 - §85 b) zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů.

nebytových prostor se tak nyní dostaly do podobného režimu jako domovní prohlídky. ÚS kvůli tomu změnil trestní řád. Iniciativa vzešla od ústavních soudců.²⁵

Prohlídka pozemku nebo prostoru, který neslouží přímo k bydlení, je podle ÚS také zásahem do práva na soukromí. Proto není důvod k tomu, aby byly podmínky pro její nařízení méně přísné. Dosud platilo to, že o domovní prohlídce vždy rozhoduje soud, ale o prohlídce takzvaných jiných prostor a pozemků mohli za určitých okolností rozhodnout také státní zástupce nebo policie s předchozím souhlasem žalobce.²⁶

K prohlídce jiných prostor si tedy policejní orgán musí zajistit tzv.

Příkaz k prohlídce a to v souladu s ust. 83a) tr. řádu:

citace „*Příkaz k prohlídce jiných prostor a pozemků*“

(1) *Na nařízení a provedení prohlídky jiných prostor a pozemků se obdobně užíje § 83 odst. 1 a 2.*

(2) *Bez příkazu může policejní orgán provést prohlídku jiných prostor nebo pozemků, jestliže vydání příkazu nelze předem dosáhnout a věc nesnese odkladu. Policejní orgán je však povinen si bezodkladně dodatečně vyžádat souhlas orgánu oprávněného k vydání příkazu; v přípravném řízení tak činí prostřednictvím státního zástupce. Pokud oprávněný orgán souhlas dodatečně neudělí, nelze výsledek prohlídky použít v dalším řízení jako důkaz.*

(3) *Bez příkazu může policejní orgán provést prohlídku jiných prostor nebo pozemků také tehdy, pokud uživatel dotčených prostor nebo pozemků písemně prohlásí, že s prohlídkou souhlasí, a své prohlášení předá policejnímu orgánu. O tomto úkonu však musí policejní orgán bezodkladně vyrozumět předsedu senátu oprávněného k vydání příkazu a v přípravném řízení státního zástupce“.*²⁷

25 Nález Ústavního soudu pod sp. zn. PLÚS 3/9 ze dne 8.6.2010, 219/2010 Sb., N121/SbNU 495
K prohlídce jiných prostor a pozemků

26 Jan Chmelík a kolektiv, vydavatelství Aleš Čeněk, Plzeň r. 2005, s. 127 - 136

27 §83 a) zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů.

3.3 OHLEDÁNÍ MÍSTA ČINU (OMČ)

Ohledání místa činu je jednou z nejdůležitějších kriminalistických metod jak získat z místa činu informace o tom, kde se stal trestný čin. Dále zajištění stop, které mohou mít postupem času v trestním řízení důkazní hodnotu a pomohou usvědčit pachatele.

Místo činu je zpravidla výchozí bod vyšetřování a je to takové místo, kde se stal trestný čin nebo kriminalisticky sledovaná událost nebo, kde se děla jakákoliv činnost podezřelého či pachatele v souvislosti s jeho protiprávním jednáním. Hranice místa činu si OČTŘ volí individuálně dle prvotního zjištění. Právě z ohledání místa činu OČTŘ získává prvotní informace k pachateli. Zpravidla se jedná o neodkladný a neopakovatelný úkon, avšak za určitých podmínek se na určitých místech „Ohledání“ dá opakovat. Ohledání MČ a jeho podmínky jsou uvedeny v ust. §113 tr. řádu.

Nejdůležitější záměr ohledání je získat co možná nejrelevantnější důkazy tzn. zajištění stop.²⁸

Druhy stop:

Paměťová – dle požitků a vjemů jedince (zrak, čich, sluch, hmat, chuť)

Materiální, např. daktyloskopické, trasologické, mechanoskopické, balistické, biologické, chemické, stopy psané, pyrotechnické, krevní, atd.

Druhy ohledání místa činu:

1. dle charakteru ohledání rozlišujeme:
 - ohledání místa činu mrtvoly a místa jejího nálezu
 - předmětů
 - dokumentů
 - zvířat

²⁸ §113) zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů.

- těla živé osoby

2) dle posloupnosti ohledání rozlišujeme:

- prvotní
- opakované
- doplňující

Zásady ohledání:

a) neodkladnost (materiální situace se neustále mění díky přírodním a fyzikálním vlivům)

b) neopakovatelnost (z důvodu uchovatelnosti informačního prostředí z místa činu)

c) nezastupitelnost (informace o situaci a stavu objektů na místě činu a okolním prostředí)

d) objektivnost (vše musí být provedeno dle platných právních norem)

e) úplnost (na místě je nutné ohledat a úplně, co by mohlo být příčinou souvislost se sledovaným trestným činem)

f) vedení jedním vedoucím (na místo je vyslána tzv. stálá výjezdová skupina, která má svého vedoucího a ten rozděluje úkoly a kompetence při ohledání a dále se zpracovává potřebná dokumentace, například Protokol o ohledání MČ, náčrtek, Úřední záznam, foto nebo video dokumentace)

Dále ohledání místa činu slouží OČTŘ neboli spíše kriminalistům k zodpovězení základních kriminalistických otázek k dané události: CO? KDY? KDE? KDO? JAK? ČÍM? PROČ?. Ve své podstatě každý spáchaný protiprávní skutek o něčem vypovídá, a proto si na místě události dle prvotního ohledání můžeme položit výše uvedené otázky, o kterých nám může samotné místo činu leccos vypovědět.

Uvedl jsem základní rozlišení kriminalistických stop, pro zamyšlení, s čím se policista dostává do styku v rámci ohledání MČ, kdy získané poznatky (stopy) z MČ, se dále dělí na další skupiny a podskupiny, ale v tématu této bakalářské práce se chci zejména zabývat zajištěním tzv. věcných stop.

Takzvané „**věcné stopy**“ mohou být zajištěny jako předmět doličný (nebo zájmový) pro účely trestního řízení, kdy tato věc může sloužit jako důkazní prostředek. Dále zajištěná věcná stopa má zpravidla také nějakou hodnotu (tzn. může být nositelem dalších stop) a pokud se tato stopa z hlediska nepotřebnosti kriminalistického zkoumání stane neupotřebitelnou, může být i přesto zajištěna pro účely trestního řízení dle ust. §78 tr.ř. nebo §79 tr.ř. a to v případě, že je znám majitel nebo držitel věci, který může být zjištěn až posléze prověřováním v daném trestním řízení.

Nejčastěji se tak postupuje při domovní prohlídce nebo prohlídce jiných prostor, kdy u některých věcí není zjištěn držitel věci nebo oprávněný majitel, ale věc je důležitá pro tr. řízení jako stopa věcná, na které mohou být další stopy daktyloskopické, mechanoskopické, DNA, chemické, a je nutné věc odeslat na Odbor kriminalistické techniky a expertíz nebo do Kriminalistického ústavu Praha.

O kapitole ohledání místa činu by se dalo napsat rozsáhlé téma, ale já jsem výše upozornil na to, že v rámci ohledání, se rovněž zajišťují důležité věci pro účely trestního řízení a to buď jako věc, která je nositelem nějaké kriminalistické stopy nebo jako věc (předmět), která je důležitá pro trestní řízení nebo také v řízení o přestupku.²⁹

29 Jan Chmelík a kolektiv, vydavatelství Aleš Čeněk, Plzeň r. 2005, s. 15-29

3.4 ZAJIŠTĚNÍ PENĚŽITÝCH PROSTŘEDKŮ

Samotné zajištění finančních (peněžních) prostředků v rámci vyšetřování, kdy už jsou zahájeny úkony trestního stíhání dle ust. §160 tr.ř. proti konkrétní osobě (obviněného) se provádí v souladu s ust. § 79a tr. ř.– zajištění peněžních prostředků na účtu u banky a ust. § 79b tr. ř. – zajištění peněžních prostředků na účtu u spořitelního a úvěrního družstva nebo jiných subjektů, které vedou účet pro jiného, blokaci peněžních prostředků penzijního připojištění se státním příspěvkem, blokaci čerpání finančního úvěru a blokaci finančního pronájmu.

Pokud zjištěné skutečnosti nasvědčují tomu, že prostředky na účtu banky jsou výnosem z trestné činnosti, může **předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce nebo policejní orgán** rozhodnout o zajištění peněžních prostředků na účtu (případně prostředků na účet dodatečně došlých). Policejní orgán potřebuje k takovému rozhodnutí předchozí souhlas státního zástupce, vyjma případů kdy věc nesnese odkladu. Uvedené rozhodnutí má formu *usnesení* a je proti němu přípustná stížnost.

3.5 HOSPODÁŘSKÁ KRIMINALITA

Jedná se o složitý komplex, na jejímž počátku je ekonomika, ale zejména zkoumání v trestněprávní rovině tzv. černé ekonomiky, která vzniká na základě ekonomických aktivit subjektů a systémů ve společnosti a disponibilních zdrojů, jež jsou realizovány neoficiální nelegální ekonomickou činností.

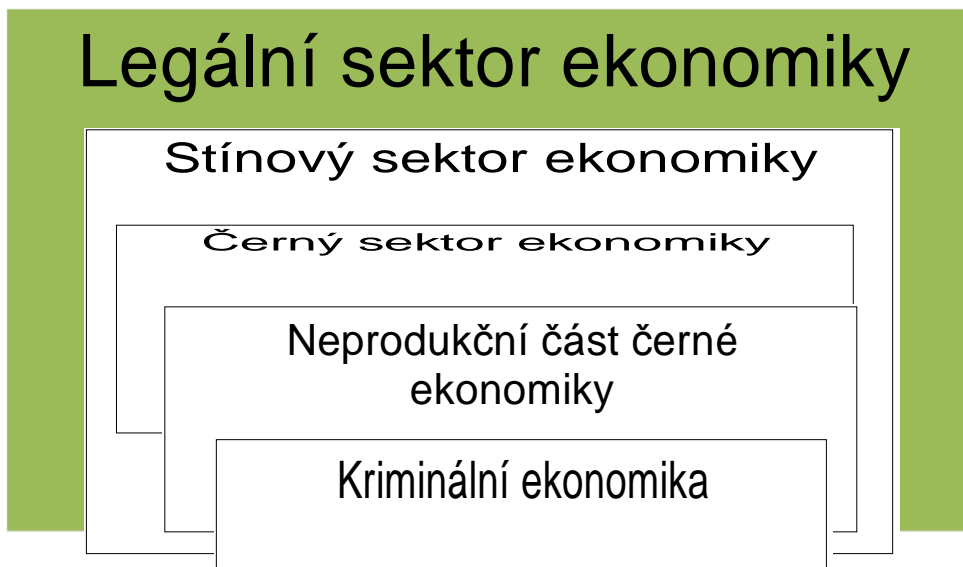
V oblasti černé (nelegální) ekonomiky a zejména pak v části, která je ovládána organizovaným zločinem, neplatí dohodnutá pravidla a zákony vytvářející rámec podnikání, ale „zvyklosti obvyklé v kriminálním prostředí, jako je ničení konkurence, udržování monopolních cen za pomoci násilí a vydírání, podvodné machinace, pojišťovací podvody, zhářství, zastrasování. Následuje zpravidla korupce státních úředníků, policie a justice, dezinformační kampaně v koupených médiích, vytváření vlastních lobby v exekutivě, ozbrojených složkách i v zákonodárných sborech. To vše destabilizuje a rozkládá legální ekonomické a politické instituce, které přestávají plnit

své funkce a ztrácejí podporu občanů. Skutečnou autoritu a moc získávají paralelně existující instituce, podporované nebo přímo reprezentované zločineckými organizacemi.

Na druhé straně i v kriminální ekonomice (část černé ekonomiky) platí stejné ekonomické zákony a principy, ať se to zdá jakkoli absurdní, jako v legální oblasti ekonomiky. Například padělané peníze jsou produktem kriminální ekonomiky, mají určitou cenu na trhu kriminální ekonomiky, která vychází z nabídky a poptávky, výrobních nákladů, neboť na jejich výrobu byl potřeba materiál, kapitál, práce apod. Padělky peněz na trhu kriminální ekonomiky jsou zbožím a pro trh legální ekonomiky jsou určeny jako platidlo a tím legální ekonomiku poškozují přímo. Zcela jiná situace je například u výroby drog. Drogy jsou zbožím pouze na trhu kriminální ekonomiky a legální ekonomiku ovlivňují nepřímo (nezákonné opatřování prostředků na nákup drogy, vynakládání prostředků na léčení drogově závislých apod.) Náklady na kontrolu kriminality, ať už se jedná o prevenci či represii, jsou prakticky u všech „odvětví“ kriminální ekonomiky obdobné, odlišují se pouze ve výši vynaložených prostředků na základě zhodnocení společenské nebezpečnosti.

Proto z hlediska trestního řízení, když vyjde najevo v rámci prověřování či vyšetřování, že peníze byly získány tzv. černou ekonomikou a tedy pocházejí z trestné činnosti, je důležité jejich jmění zajišťovat pro případné snížení spáchané škody anebo zajišťovat movité či nemovité statky, které byly za tzv. černé peníze pořízeny a není o tomto pochyb. Nicméně tato kriminalita se v praxi ukazuje jako dosti složitá a zabývají se touto problematikou policisté především z útvaru hospodářské kriminální služby PČR.

Obrázek 1 Schéma ekonomického prostoru ve společnosti

Oblast šedé ekonomiky lze chápat jako souhrn ekonomických vztahů, které porušují běžné morální normy společnosti, ale většinou jsou na hranici zákona a jsou proto těžko právně postižitelné, nebo se jedná o samozásobení. Do šedé ekonomiky jsou zahrnovány zejména produkční aktivity.

Oblast černé ekonomiky je většinou charakterizována jako souhrn ekonomických vztahů, které porušují zákony země, popřípadě zákony mezinárodní, jedná se jednoznačně o protiprávní ekonomické vztahy, které pokud jsou odhaleny a prokázány, jsou trestně postižitelné. Běžně se do této oblasti ekonomiky zařazuje hospodářská kriminalita (včetně s finanční kriminalitou) a kriminalita obecného charakteru páchaná jednotlivci, ale i organizovaně, kde převládajícím motivem pachatelů je zisk. Tak jako v ekonomice legální i v černé ekonomice lze rozpoznat děje jako výrobu, směnu, přerozdělování a spotřebu statků a služeb. Z tohoto hlediska lze pak tuto oblast ekonomiky rozdělit na část produkční (dále kriminální ekonomika) a na část neprodukční, která je více spjata s legální ekonomikou, neboť její zdroje výnosů pocházejí právě z jejích aktivit.

Kriminální ekonomika využívá a zneužívá zejména principu tržní ekonomiky a jí vlastního tržního mechanismu. Společenská nebezpečnost celého, nebo části systému kriminální ekonomiky spočívá zejména:

- v nabídce zboží zakázaného, nezákonně obstaraného apod.,
- v násilí, kterým je vnucena služba, či zboží,
- v patologické výchově spotřebitelů (drogově závislí, gamblerství) a jejich závislosti na trzích kriminální ekonomiky,
- v nezákonných způsobech získávání zdrojů,
- v druhu nabízených nezákonných služeb apod.³⁰

Na základě uvedeného lze kriminální ekonomiku charakterizovat jako oblast černé ekonomiky, kde dochází k nezákonné produkci zboží a služeb anebo je prostřednictvím nezákonných transakcí realizováno nezákonně získané legální zboží. Výsledkem takové aktivity je výnos, kterým disponují subjekty kriminální ekonomiky.

OČTŘ mohou z hlediska práva zajistit peněžní prostředky na účtě pachatele nebo jeho majetek až po zahájení úkonů trestního stíhání dle ust. §160 tr. řádu. Zajištění se dá rozdělit do dvou kategorií:

zajištění peněžních prostředků nebo majetku z výnosu trestné činnosti obviněného

zajištění legálně pořízeného majetku obviněného

Zajištění výnosů z trestné činnosti představuje přijetí takových opatření (rozhodnutí) v rámci trestního řízení, které zamezí pachatelům zcizení, zasaňování, převedení, zakrytí takových výnosů z dosahu orgánů činných v trestním řízení. Zjednodušeně řečeno, smyslem zajištění je zabránit pachateli, aby s věcmi nebo jiným majetkovými hodnotami pocházejícími z trestné činnosti nebo které získal jako odměnu za spáchání

30 SOJKA, M., KONEČNÝ, B. Malá encyklopedie moderní ekonomie. Nakladatelství Libri, třetí doplněné vydání, Praha 1999, s. 262, ISBN 80-85983-78-8, s. 262

trestného činu, případně se sekundárními výnosy, jakýmkoliv způsobem nakládal a to až do konečného rozhodnutí o těchto věcech nebo majetkových hodnotách ze strany orgánů činných v trestním řízení. Rozhodnutí orgánů činných v trestním řízení může spočívat ve vrácení a vydání věci nebo v uložení trestu propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty a propadnutí náhradní hodnoty (ochranného opatření zabrání věci nebo jiné majetkové hodnoty a zabrání náhradní hodnoty). Podmínkou pro zajištění výnosů z trestné činnosti, které mají podobu konkrétní věci nebo jiné majetkové hodnoty získané trestnou činností (nebo jako odměny za trestnou činnost nebo věci získané za výnosy), je skutečnost, že je jí potřeba pro další účely trestního řízení, zejména pro zajištění výkonu trestu (trestního opatření) propadnutí (zabrání) věci nebo jiné majetkové hodnoty nebo náhradní hodnoty.

K zajištění legálního majetku pachatele může dojít v podstatě až ve fázi po zahájení trestního stíhání. Zákonnou podmínkou pro zajištění legálního majetku obviněného je skutečnost, že je zde důvodná obava, že buď uspokojení nároku poškozeného na náhradu škody způsobené trestným činem bude mařeno, nebo ztěžováno nebo výkon trestu propadnutí majetku bude zmařen nebo ztížen. Bez naplnění této podmínky nelze zajištění legálního majetku obviněného realizovat. Před zahájením trestního stíhání lze zajistit legální majetek pachatele pouze v případě zajištění náhradní hodnoty podle § 79f trestního řádu, kdy nelze dosáhnout vydání nebo odnětí věci (§ 78 a 79 trestního řádu) nebo nelze-li zajistit peněžní prostředky na účtu (§ 79a a 79b trestního řádu), zaknihované cenné papíry (§ 79c trestního řádu), nemovitost (§ 79d trestního řádu) nebo jinou majetkovou hodnotu (§ 79e trestního řádu), které jsou výnosem z trestné činnosti.

Orgán činný v trestním řízení (soud, státní zástupce a policejní orgán) má možnost zajistit věc nebo jinou majetkovou hodnotu (vlastníkovi dočasně omezit jeho dispoziční práva) pro následující účely (kromě případu, kdy je zajištěná věc použita jako důkazní prostředek):

1. Zajištění věci pro účely jejího pozdějšího vrácení poškozenému.

2. Zajištění jakéhokoli druhu legálního majetku, jehož vlastníkem je obviněný, a to pro pozdější uspokojení nároku poškozeného na náhradu škody způsobené trestným činem.³¹

3. Zajištění věci, jiných majetkových hodnot, peněžních prostředků na účtu (u banky, spořitelního a úvěrního družstva, blokace peněžních prostředků penzijního připojištění atd.), nemovitosti pro účely trestu (ochranného opatření) propadnutí (zabrání) věci nebo jiné majetkové hodnoty.

4. Zajištění náhradní hodnoty za spotřebovaný, zničený, poškozený, zcizený, nebo jiným způsobem nedobytný výnos pro účely trestu propadnutí náhradní hodnoty.

5. Zajištění veškerého majetku obviněného pro případný výkon trestu propadnutí majetku.

Zajištění majetku v rámci mezinárodní právní pomoci ve věcech trestních.³²

31 učebnice/skripta pro Policejní akademii, Výnosy z trestné činnosti, autoři Šugár, Málek, Dvořák, Horáček, Praha 2005, s 8-13, 28

32 MUSIL, J. Doslov. In. NOŽINA, M. Mezinárodní organizovaný zločin v České republice. Praha: Themis, 2003, s.402-403 ISBN 80-7312-018-6

4 PROPADNUTÍ VĚCI A ÚŘAD ZASTUPOVÁNÍ STÁTU VE VĚCECH MAJETKOVÝCH

Propadnutí věci znamená, že se jedná o trest, který vydává soud v souladu s ust. §55 tr. řádu. Trest propadnutí věci může soud uložit pouze tehdy, je-li zjištěno, že vlastníkem věci je osoba pachatele. K trestu propadnutí věci soud přistupuje zejména tehdy, kdy prokazatelně v rámci trestního řízení bylo zjištěno, že věc pochází z trestné činnosti nebo byla užita k trestné činnosti. Po uložení trestu propadnutí věci se vlastníkem stává výhradně stát na základě pravomocného rozhodnutí příslušného soudu.

V této kapitole bych uvedl, že existuje i tzv. zajišťovací institut s názvem Soudní úschova, které se využívá v případě, že věc pocházející z trestné činnosti, u níž není ještě rozhodnuto, komu věc bude vrácena, je uložena do tzv. Soudní úschovy po dobu, než bude ukončeno trestní řízení a po dobu než bude o věci rozhodnuto.

Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových je úřad státní správy České republiky a organizační složka státu, která spravuje majetek patřící státu a zastupuje v těchto věcech stát, resp. jiné jeho organizační složky, které nakládají se státním majetkem, před soudy, rozhodci nebo stálými rozhodčími soudy, jinými správními úřady a dalšími orgány. Sídlí v Praze. Odborný dohled nad ním vykonává Ministerstvo financí České republiky, jemu také úřad zasílá na vědomí všechna svá právní stanoviska. Příjmy a výdaje úřadu jsou obsaženy v rozpočtu kapitoly Ministerstva financí. V čele Úřadu je generální ředitel, který svou funkci vykonává v pracovním poměru a kterého jmenuje a odvolává ministr financí. Organizační řád úřadu schvaluje ministr financí.

Vznikl k 1. 7. 2002 na základě zákona č. 201/2002 Sb. po zániku okresních úřadů v podstatě z nutnosti, aby po nich převzal kompetence v oblasti správy státního majetku, protože ostatní agenda přešla na krajské a obecní úřady, což jsou orgány samosprávy a se státním majetkem nenakládají.

V čele stojí generální ředitel.³³

ÚZSVM má územní pracoviště jsou v hlavním městě Praze, Plzni, České Budějovice, Ústí nad Labem, Hradec Králové, Brno, Ostrava.^{34 35}

33 Internetový portál <http://www.uzsmv.cz/>

34 §55 a) zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů

35 zákona č. 201/2002 Sb.

ZÁVĚR

Hlavním cílem této práce je obeznámit čtenáře s oprávněním a úkoly policie ČR, jakožto orgánem činným v trestním řízení. V první části jsem popsal zajištění osob v rámci trestního řízení, využití druhů institutů k omezení osobní svobody osoby a následného umístění osoby do soudem určených zařízení (vazba, věznice, detenční zařízení, atd.), a s tímto spojené náležitosti. Z mého pohledu zastávám názor, že instituty k omezení osobní svobody člověka nám slouží rovněž zajištění ochrany společnosti před pachateli páchající trestnou činností a před osobami, jenž soustavně porušují chráněný zájem trestního zákona, aby s těmito osobami byla věc řádně projednána v rámci trestního řízení a po zadokumentování jejich protiprávního jednání byly tyto osoby řádně postaveny před soud. Dále je zde popsána kapitola pátrání po hledaných osobách, kde jsem uvedl smysl proč a za jakých okolností se osoby vyhledávají do celostátního pátrání, přičemž evidence hledaných osob a následné vypátrání osoby (kýmkoliv) je důležitou součástí trestního řízení. Účelem zajištění osob nebo jejich vypátrání v rámci trestního řízení je, aby osoby, které byly řádně dle zákonných důvodů předvolány a byly přítomny u požadovaného úkonu, a v případě, že se nedostaví k tomuto úkonu může následovat sankce (§66 tr.ř. - pořádková pokuta do výše 50 000,- Kč) nebo podniknuty potřebné kroky k jejich vypátrání a zajištění pro účely trestního řízení i za pomoci překonání jejich případného odporu osoby.

V druhé části této práce, která se zabývá zajištěním věcí pro účely trestního řízení jsem chtěl čtenářům osvětlit způsoby zajištění věcí pro účely trestního řízení, způsoby zajištění (vydání §78 tr.ř., odnětí věci §79 tr.ř.), zajištění peněžních prostředků, následné vrácení věcí (vrácení § 80 tr.ř.), způsob propadnutí majetku v rámci tr. řízení ve prospěch státu § 55 tr.ř., správa majetku státní institucí Úřadu zastupování státu ve věcech majetkových.

Dále v této části práce jsem rovněž popsal oblast hospodářské kriminality s vysvětlením způsobu, jak ve zločinecké organizaci vzniká černá a šedá ekonomika, kde jde o závažnou kriminalitu, která může mít dopad na každého z nás v širokém měřítku. Současné zločinecké organizace ve většině případů finance získané nezákonným

způsobem přetransformují na legálně získané statky, se kterými následně zastřešují své „čisté“ podnikání.

Občanská práva a svobody občanů jsou obsaženy v Ústavě, Listině základních práv a svobod a ve vyhlášených mezinárodních smlouvách, kterými je Česká republika vázána a mají přednost před zákonem. Tyto práva a svobody nesmějí být státem, resp. státními orgány překročeny ani porušeny. Trestní řízení je ovlivňováno dvěma protikladnými zájmy – na straně jedné musí sledovat ochranu základních práv a svobod, a to nejenom obviněných, ale i jiných osob, do jejichž práv a svobod se zasahuje (např. osoby, u kterých se provádí domovní prohlídka, majitelé peněžních prostředků na účtu, poškození atd.). Na straně druhé musí trestně-procesní úprava zahrnovat i prostředky směřující k zajištění přítomnosti těchto osob na úkonech trestního řízení. V případě, že by takové prostředky upraveny nebyly, hrozilo by reálné nebezpečí nenaplnění účelu trestu a závažné zpochybnění efektivnosti trestního procesu.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Seznam použitých českých zdrojů

RŮŽIČKA, M. – ZEZULOVÁ, J. Zadržení a vazba v české trestním procesu. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2004, ISBN 80-7179-81-77

CÍSAŘOVÁ, D. – FENYK, J. Trestní právo procesní. 4. aktualizované a přepracované vydání. Praha : Linde Praha, a.s., 2006, ISBN 807-201-594-X

CHMELÍK Jan a kolektiv, vydavatelství Aleš Čeněk, Plzeň r. 2005, ISBN 80-86898-36-9

SOJKA, M., KONEČNÝ, B. Malá encyklopedie moderní ekonomie. Nakladatelství Libri, třetí doplněné vydání, Praha 1999, s. 262, ISBN 80-85983-78-8,

MUSIL, J. Doslov. In. NOŽINA, M. Mezinárodní organizovaný zločin v České republice. Praha: Themis, 2003, ISBN 80-7312-018-6

učebnice/skripta pro Policejní akademii, Výnosy z trestné činnosti, autoři Šugár, Málek, Dvořák, Horáček, Praha 2005, s 8-13, 28

Seznam použitých internetových zdrojů

<http://www.uzsmv.cz/>

[http://wikipedia.org/wiki/Vazba_\(pravo\)](http://wikipedia.org/wiki/Vazba_(pravo))

Judikatura

Listina základních práv a svobod

Nález Ústavního soudu pod sp. zn. PLŮS 3/9 ze dne 8.6.2010, 219/2010 Sb., N121/SbNU 495 K prohlídce jiných prostor a pozemků

zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 273/2008 Sb., zákon o Policii České republiky

zákon č. 201/2002 Sb. o úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových

Závazný pokyn policejního prezidenta č. 130/2007, kterým se upravuje postup Policie České republiky při plnění úkolů v trestním řízení.

SEZNAM ZKRATEK

LZPS - Listina základních práv a svobod

OČTŘ - Orgány činné v trestním řízení

tr. ř. - trestní řád

ust. - ustanovení

tr. - trestní

VTOS - výkon trestu odnětí svobody

PČR - Policie České republiky

PATROS – páraní po osobách a věcech

.

SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ

Seznam obrázků

Obrázek 1 Schéma ekonomického prostoru ve společnosti ma ekonomického prostoru ve společnosti.....	47
--	----

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A – Protokol o provedení domovní prohlídky – vzor	I
Příloha B – Protokol o vydání (odnětí) věci – vzor	II
Příloha C – Protokol o zadržení obviněného – vzor	III
Příloha D – Protokol o zadržení osoby podezřelé – vzor.....	V
Příloha E – Protokol o zatčení – vzor	VII
Příloha F – Podnět k podání návrhu na vzetí do vazby – vzor	IX
Příloha G – Návrh na prodloužení lhůty trvání vazby obviněného – vzor	X

Protokol o provedení domovní prohlídky

Dnešního dne byla provedena na základě příkazu ze dne

spisová značka domovní prohlídka u osoby:

jméno a příjmení:

datum narození:

trvale bytem:

Předchozí výslech podle § 84 trestního řádu byl - nebyl *) proveden:

Osoba, u níž má být prohlídka provedena vypovídá:

Prohlídka byla provedena v (přesný popis místa):

Prohlídku provedli:

Po poučení podle § 85 odst. 1 trestního řádu se prohlídky účastnil:

Podle § 85 odst. 2 trestního řádu byla prohlídce přítomna nezúčastněná osoba:

Příkaz k domovní prohlídce byl - nebyl *) doručen:

V případě postupu dle § 85a odst. 2 trestního řádu (překonání odporu při úkonu):

S prohlídkou započato dne hodin.

Prohlídka skončena dne hodin.

Prohlídku provedli:

Potvrzuji současně, že jsem převzal potvrzení o odebrání věci – opis tohoto protokolu

Protokol o vydání (odnětí) věci

Dne v hodin byl(a) podle § 78 tr. ř.

vyzván(a).....

k vydání:

.....

jako věci důležité pro trestní řízení.

Po poučení podle § 78 odst. 1 tr. ř. o povinnosti věc na vyzvání vydat a po upozornění na možnost odnětí věci, jakož i na možnost uložení pořádkové pokuty (§ 66 tr. ř.), vyzvaná osoba uvádí:

Po přečtení prohlašuji, že záznam souhlasí, nežádám oprav ani doplnění. Protokol

jako správný a úplný podepisuji dne v hodin.

Osoba, která věci převzala:

Přítomen:

Osoba, která věci vydal:

por. Bc. Pavel Ďurčo, DiS.

komisař

Současně potvrzuji, že jsem převzal(a) kopii tohoto protokolu jako potvrzení o vydání (odnětí) věci

Protokol o zadržení obviněného

V dne v hod., byl podle § 75 trestního řádu zadržen

obviněný, datum narození

průkaz totožnosti místo narození

státní občanství národnost rodinný stav

trvalý pobyt

současný pobyt

název a adresa zaměstnavatele

postavení v zaměstnání

Zadržení oznámeno státnímu zástupci dne v

Důvody zadržení:

Obviněný byl zadržen z důvodů uvedených v § 67 písmeno trestního řádu

neboť.....

Ve smyslu § 82 odstavec 3,4 trestního řádu byla provedena osobní prohlídka, kterou

provedl:

.....

za přítomnosti

.....

Prohlídkou bylo nalezeno:

obviněný prohlídku provedl

.....

prohlídce přítomen

.....

Věznici - Policejní cele *) odevzdávám vpředu jmenovaného s uvedenými věcmi
(zbraní)

Pokyny pro umístění:

por. Bc. Pavel Ďurčo, DiS.

komisař

Záznam:

Obviněný byl propuštěn ze zadržení dne v hod.

na pokyn

propuštění provedl

.....

Zadržený umístěn v policejní cele u

od do

Při převzetí jsou - nejsou *) zřejmé známky nemoci, zranění, požití alkoholu nebo drog:

převzetí provedl

.....

Potvrzení o převzetí věznicí:

Potvrzuji převzetí obviněného dne v hod.

Při převzetí jsou - nejsou *) zřejmé známky nemoci, zranění, požití alkoholu nebo drog:

převzetí provedl

.....

Protokol o zadržení osoby podezřelé

V dne v, byl podle § 76 odstavec 1 trestního řádu zadržen po předchozím souhlasu státního zástupce ze dne..... v

podezřelý, datum narození

průkaz totožnosti místo narození

státní občanství národnost rodinný stav

trvalý pobyt

současný pobyt

název a adresa zaměstnavatele

postavení v zaměstnání

Důvody zadržení:

Okolnosti zadržení:

Podle § 76 odst. 6 trestního řádu byl zadržený poučen, že má právo zvolit si

obhájce, hovořit s ním bez přítomnosti třetí osoby a radit se s ním již v průběhu zadržení; má též právo požadovat, aby obhájce byl přítomen při jeho výslechu, ledaže je obhájce ve stanovené lhůtě nedosažitelný.

.....

Podle § 82 odstavec 3, 4 trestního řádu byla provedena osobní prohlídka, kterou

provedli:

.....

za přítomnosti

.....

Prohlídkou bylo nalezeno:

podezřelý prohlídku provedl

.....

prohlídce přítomen

.....

Věznici - Policejní cele *) odevzdávám vpředu jmenovaného s uvedenými věcmi

(zbraní)

Pokyny pro umístění:

věci převzal propuštění provedl

.....

por. Bc. Pavel Ďurčo, DiS.

komisař

Záznam:

Podezřelý byl propuštěn s výše uvedenými věcmi ze zadržení dne vna

pokyn

Zadržený umístěn v policejní cele u

od do

Při převzetí jsou - nejsou *) zřejmé známky nemoci, zranění, požití alkoholu nebo drog

převzetí provedl

.....

Potvrzení o převzetí věznicí:

Potvrzuji převzetí obviněného dne v

Při převzetí jsou - nejsou *) zřejmé známky nemoci, zranění, požití alkoholu nebo drog:

převzetí provedl

.....

Protokol o zatčení

V dne o hod. byl na základě příkazu k zatčení
podle § 69 odst. 1 tr. řádu vydaného soudcem Okresního soudu
v dne pod sp. zn. podle § 69 odst. tr. řádu

zatčen

Jméno a příjmení:

Dřívější jméno a příjmení:

Datum narození: místo narození:

Rodné číslo:

Rodinný stav:

Státní příslušnost:

Doklad: národnost:

Trvalý pobyt:

tel.:

Současný pobyt:

tel.:

Zaměstnavatel:

tel.:

Adresa pracoviště:

Rodiče a jejich bydliště:

Otec:

Matka:

V souladu s ustanovením § 82 odst. 3, 4 tr. řádu byla provedena osobní prohlídka,
kterou provedl

za přítomnosti

Prohlídkou bylo nalezeno (zbraň, věci):

Zatčení a prohlídku provedl:.....

Prohlídce, přečtení a podpisu přítomen:.....

Obviněný

.....

Zatčený mně byl dodán podle § 69 odst. 4 tr. řádu dne v hod.

(soudce)

Záznam :

Obviněný byl propuštěn

Vazební věznici v odevzdávám vpředu jmenovaného s uvedenými věcmi.

Pokyny pro umístění (odděleně od spolupachatele apod.):

kulaté razítko

Potvrzení o převzetí vazební věznicí

Potvrzuji přijetí obviněného

dne v hod.

Při převzetí jsou -nejsou *) zřejmé známky nemoci, zranění, požití alkoholu, drog (popis vzniku):

Převzetí provedl:

.....

(hodnost, jméno, příjmení)

.....

(propouštějící)

Podnět k podání návrhu na vzetí do vazby

Obviněný

Proti obviněnému bylo dne zahájeno trestní stíhání pro trestný čin

....., kterého se dopustil způsobem popsaným v usnesení o zahájení trestního stíhání.

Vzhledem k tomu, že je zde důvodná obava, že dávám

státnímu zástupci podnět k podání návrhu na vzetí obviněného do vazby z důvodů

uvedených v ust. podle § 67 písm. trestního řádu

por. Bc. Pavel Ďurčo, Dis.

komisař

Návrh na prodloužení lhůty trvání vazby obviněného

Dne bylo zahájeno trestní stíhání obviněného:

pro trestný čin podle § trestního zákona.

Dne byl obviněný vzat do vazby. Vzhledem k tomu, že důvody vazby podle § 67 písmeno trestního řádu dosud nepominuly a lhůta trvání vazby končí dne, navrhuji prodloužení lhůty trvání vazby z následujících důvodů :

.....

por. Bc. Pavel Ďurčo, DiS.

komisař

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Pavel Ďurčo

Obor: Bezpečnostní studia

Forma studia: kombinované

Název práce: Zajištění osob a věcí pro účely trestního řízení

Rok: 2015

Počet stran textu bez příloh: 47

Celkový počet stran příloh: 10

Počet titulů českých použitých zdrojů: 6

Počet titulů zahraničních použitých zdrojů: 0

Počet internetových zdrojů: 2

Vedoucí práce: JUDr. Tereza Jonáková